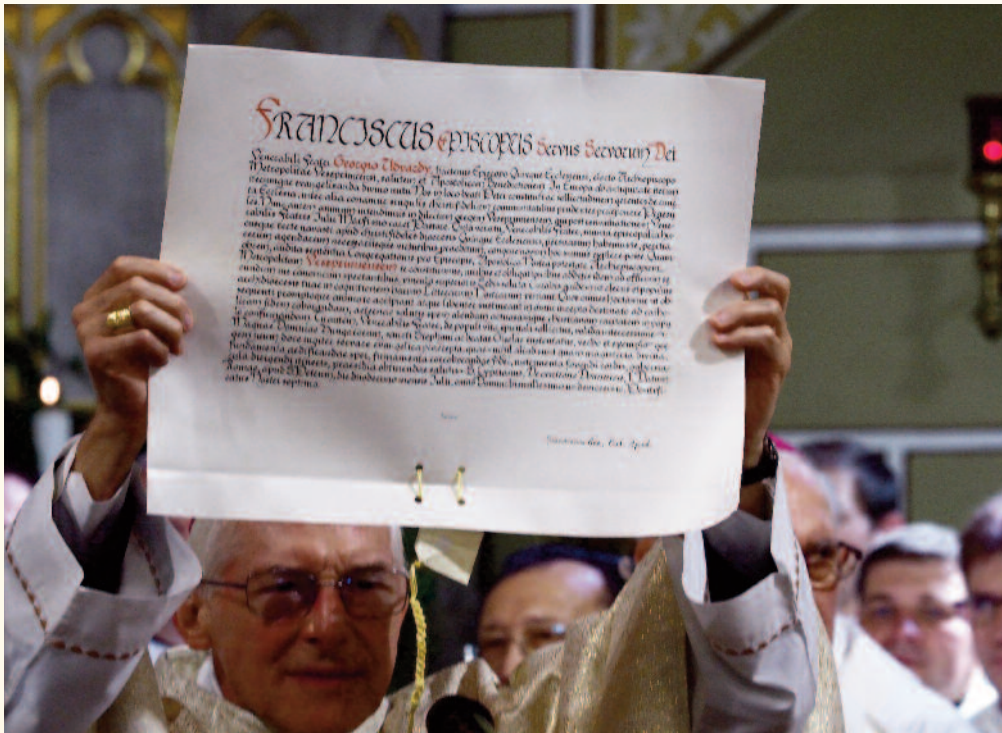

Küldött

A Veszprémi Főegyházmege lapja - VIII. évfolyam 3. szám, 2019. ősz

Ferenc püspök, Isten szolgáinak szolgája tisztelendő testvérenek, Udvardy György jelenlegi pécsi püspöknek, megválasztott veszprémi metropolita érseknek: üdvözlét és apostoli áldás!

Mivel Európa az ókortól kezdve újra és újra evangelizálásra szorul, Szent Péter helyére állítva és így az egész Egyháznak gondját viselve igyekszünk többek között a krisztushívők egyes közösségeinek élére isteni jóváhagyással okos előjárókat állítani. Most ezért figyelmünket Veszprém szeretett nyájára fordítjuk, amely tisztelendő fivérem, Márfi Gyula lemondását követően saját pásztor híján van. Mivel pedig te, tisztelendő testvérem, a püspöki teendőket eleddig serényen végezted a Pécsi egyházmegye hívei körében, az a meggyőződésünk, hogy ezt az új szolgálatot megfelelően tudod majd ellátni, hiszen rendelkezel az ügyek intézésében kellő tapasztalattal, valamint a szükséges tulajdonságokkal.

Ezért hát, miután meghallgattuk a Püspöki Kongregáció véleményét, apostoli hatalmunknál fogva megteszünk téged Veszprém metropolita érsekének, ideértve az erre a hivatalra a kánonjog szerint vonatkozó jogokat és köteleességeket, egyszersmind a korábbi püspöki szék kötelékétől feloldva. Arról pedig gondoskodjál, hogy e levelünkről tudomást szerezzon főegyházmegyed papsága és népe.

Őket mindnyájukat arra buzdítjuk, hogy téged engedelmes és készséges lelkülettel fogadjanak, és tartsanak ki szívesen minden kezdeményezésben, amely célul tűzi ki, hogy a katolikus hit megszilárduljon, az örök üdvösség reménye gyarapodjon, a tevékeny keresztény szeretet pedig az emberek között megerősödjön.

Te pedig, tisztelendő testvérem, a nép lelki életét szíveden viselve, a Magyarok Nagyasszonyának, Szent Istvánnak és Boldog Gizellának hathatós közbenjárásától támogatva, oktasd szóval és példával nyájadat az evangéliumi parancsok szüntelen megtartására, amelyek „nem mások, mint isteni tanítások, a remény építésének alapjai, a szívét felüdítő táplálékok, az utazáshoz szükséges kormánylapátok, az üdvösség elérésének segítői”. (Szent Ciprián, *Az Úr imádságáról*, 1. Ford. Korzenszky Richárd OSB, in *Szent Cyprianus művei* (Budapest, 1999), 347.)

Kelt Rómában, Szent Péternél, az Úr 2019. és pápaságunk 7. évében, július hó 12-én.

Főtisztelendő Paptestvérek! Tisztelendő Diakónus Testvérek, Szerzetes Testvérek és Nővérek! Kedves Hívek!

Örömmel és készséggel fogadtam Ferenc pápa, Szentatyánk megtisztelő bizalmát és kinevező bulláját, melyben az ősi és az igen nagy múltú, oly gazdag hitélettel és kulturális hagyománnyal rendelkező Veszprémi Főegyházmegye élére nevezett ki Főpásztornak. Örömmel, szeretettel és a Jópásztor lelkületével vagyok itt közöttetek Kedves Testvérek, hogy Anyaszentegyházunk megbízásából szolgáljalak Benneteket az üdvösség útján. Az Egyházam küldött, ezért – bár megérint a feladat nagysága és a saját emberi korlátaim ismerete – a küldő szó hűségében, teremtő erejében bízva és imáitoktól támogatva bátran bízom rá magamat és a most megkezdett szolgálatomat az Egyház Lelkének a vezetésére.

Megköszönöm Dr. Márfi Gyula érsek úrnak – aki több, mint két évtizeden keresztül állt az Érsekség élén, hogy a Főegyházmegye ezen sok figyelmet kívánó időszakában a tőle oly sokszor tapasztalt szeretettel és alázattal vezette az Egyházmegyét. Isten áldja meg ezért! A kormányzás terhét immár letéve, legyen alkalma a lelkipásztori szolgálat végzéséhez.

Feladatom a föltámadott Jézus Krisztus személyének, a Jópásztornak, – minden ember Megváltójának – és az Ő Evangéliumának hirdetése, akiről ma is hittel valljuk az ősegyház meggyőző tapasztalatát: „Jézus Krisztus az Úr!” (Fil 2,11).

Köszönöm a Főegyházmegye Papsága és a Hívek részéről egyaránt megmutatkozó kedves fogadtatást! Készen állok vállalni minden feladatot, betartani és betartatni minden egyházi és világi előírást, amely a Veszprémi Főegyházmegye törvények szerinti vezetésével, a kormányzással jár. Ezen feladataimat csak az Egyház közösségében, a Szentlélektől adományozott szolgálatok és karizmák hordozóinak, az Egyházmegye híveinek, plébániáinak test-

véri közösségében tudom megvalósítani. A Paptestvérekkel, Szerzetesekkel, Világi Munkatársaimmal együttműködve kívánom betölteni hivatásomat, szolgálni Krisztus Testét, az Egyházat. Kérem az egyházmegyei hivatal, a szociális és oktatási intézmények vezetőinek, dolgozóinak, valamint a hitoktatóknak áldozatos, felkészült szakmai támogatását is. Kérem ebben a felelősségteljes szolgálatban a hívek – különösen a beteg és szenvedő testvérek – kegyelmi segítségét is. Hiszem, hogy csak Krisztus keresztjébe kapaszkodva nyerhetjük el az Istentől, az Atyánktól felkínált teljes életet, a boldogságot. Püspöki szolgálatomban az a meggyőződés vezet, hogy az Egyházban növekedhet mindenki azzá a csodálatos egyéniséggé, aminek a Teremtő Isten megalkotta, értéként hordozva gyökereit, nyelvét, kultúráját, vallási szokásait.

Ezt szolgálni is kívánom. Nem a magam erejében bízom, hanem a Feltámadott erejében, és szentjeink közbenjárásában. Szent Anna, Boldog Gizella! Szent Mihály főangyal! Szent György vértanú! Magyarok Nagyszonya! Könyörögjetekek érettünk!

+ György érsek

„JÉZUS KRISZTUSNAK ÜZENETE VAN A MAI EMBER SZÁMÁRA”

A Veszprémi Főegyházmegye százkettedik püspökének és harmadik érsekének iktatták be Udvardy Györgyöt, korábbi pécsi megyéspüspököt, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alelnökét a veszprémi Szent Mihály Bazilika Főszékesegyházban augusztus 31-én.

A szertartás fél órával a bazilikában bemutatott szentmise előtt vette kezdetét: Udvardy György az érseki palota kápolnájában a pápát képviselő Michael August Blume, Magyarország apostoli nunciusa előtt latin nyelven letette a hitvallást, majd esküvel kinyilvánította hűségét a Katolikus Egyház és az Apostoli Szentszék iránt, mindkettőt nemcsak szóban, hanem írásban is. Ez megfelel az egyházi hagyományoknak, az azonban nem, hogy mindezt bárki élőben megnézhesse. Kivetítették a bazilikában, és a híveknek is, akik a ferences templomban, valamint a várban elhelyezett két kivetítőn követhették a teljes szertartást. YouTube-csatornánkon, a Facebook-on és a Bonum TV-n keresztül, illetve a Magyar Katolikus Rádió és a Mária Rádió közvetítésével is részesei lehettek a nézők és a hallgatók az eseménynek.

Az eskütétel után a hívek imádságot mondtak az új főpásztorért, majd az érseki palotából indult az asz-

szisztencia vezetésével a papság és a püspökök menete a bazilikába.

Az ünnepi szentmisén több egyházi méltóság és előjáró vett részt, köztük Erdő Péter bíboros, prímás, Esztergom-budapesti érsek, Michael August Blume címzetes érsek, apostoli nuncius, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, határon túlról érkezett püspökök és atyák, szerzetesrendek előjárói, valamint a protestáns testvéregyházak képviselői.

A főegyházmegye új érsekének beiktatásán több világi méltóság, így például Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár, Porga Gyula veszprémi és Páva Zsolt pécsi polgármester, valamint a tudományos, kulturális és a társadalmi élet képviselői is megjelentek.

A szentmise elején Michael August Blume címzetes érsek, apostoli nuncius ismertette Ferenc pápának az Udvardy György érsek metropolita kinevezéséről szóló bulláját. Ebben a Szentatya arról írt, hogy a folyamatos evangelizációra szoruló Európában igyekeznek isteni akarattól vezetve, Péter utódként, bölcs előjárókat rendelni a Krisztus-hívők közösségeinek élére. Mivel püspöki szolgálatát Udvardy György a Pécsi Egyházmegyében jól végezte, így Ferenc pápa az iratban kifejezte abbéli meggyőződés-

ét, hogy az ügyek intézésében jártasan, a szükséges erényekkel felvértezve az új főpásztor ezen tisztségét is megfelelően fogja betölteni. A főegyházmegye papságát és híveit Ferenc pápa arra kérte a bullában, hogy tisztelettel és készséges lélekkel fogadják az új főpásztort, valamint támogassák őt szívesen minden igyekezetében, mely a katolikus hit megszilárdítására, az örök üdvösség reményének

táplálására, és a tevékeny keresztény szeretet erősítésére irányul.

A pápai irat felolvasását követően a leköszönő főpásztor, Márfi Gyula érsek átadta a püspöki pásztorbotot az apostoli nunciusnak, aki a pápa nevében átadta azt az érseki főpásztornak.

A főegyházmege papjai, az egyházmegye területén szolgáló szerzetespapok és az egyházmegye állandó diakónusai ezt követően egyenként eléje járultak, és békeköszöntéssel (kézfogással) kifejezték engedelmességüket és tiszteletüket.

– Készséges akarattal fogadtam Ferenc pápa, Szentatyánk megtisztelő bizalmát és kinevező bulláját, melyben az igen nagy múltú, oly gazdag hitélettel és kulturális hagyománnyal rendelkező Veszprémi Főegyházmege élére nevezett ki főpásztornak – mondta el Udvardy György az ünnepi szentbeszédben. Hozzátette, készen áll vállalni minden feladatot, betartani és betartatni minden egyházi és világi előírást, amely a Veszprémi Főegyházmege törvények szerinti vezetésével, a kormányzással jár, ugyanakkor kiemelte, ezen feladatait csak az egyház közösségében, az adományozott szolgálatok és karizmák hordozóinak testvéri közösségében tudja megvalósítani.

Udvardy György veszprémi érsek az ünnepélyes szentmisén ismertette az egyházzal kapcsolatos meggyőződését is, mely őt szolgálatában vezeti. Ennek bemutatására az elhangzott szentírási szakaszokra utalva emelte ki a pásztor képét.

– Ezt a képet vette magára Jézus Krisztus, és teljesítette be megtestesülésével, tanításával, halálával és

föltámadásával: Én vagyok a jó Pásztor, életemet adom a juhokért. Ugyanezt a pásztori magatartást kívánja meg azoktól a szolgálóktól, akiket meghív és kiválaszt, hogy vele legyenek ebben a munkában – fogalmazott a főpásztor. – Az Egyházban ismerhetjük meg helyesen saját magunkat, és fedezhetjük föl az emberi lét méltóságát: mit jelent embernek lenni, igent mondani az élet nagyszerűségére. Egyházunk hív bennünket, és felmutatja nekünk Krisztust és az Ő tanítását, ami igaz, és tényleg boldogságra vezet. „Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen!” Az Evangélium minden ember számára ugyanezt az örömet és szabadságot képes hordozni. Udvardy György hangsúlyozta, egyházunk hite kultúrát teremtő hit, mely áthatja a gondolkodásunkat, kapcsolatainkat, a mindennapi cselekedeteket, Egyházunk kultúrája értéket teremt, formálja az ember lelkét, s nemcsak értelmes, tartalmas, de szép is.

– Az a meggyőződés vezet, hogy az Egyházunknak van mondanivalója a mai ember életével, gondjaival, félelmeivel, aggodalmaival kapcsolatban, a hívő és nem hívő felé egyaránt. Annak a Jézus Krisztusnak, aki vállalta mindannyiunk sorsát, van üzenete a mai embernek, és ez az üzenet nélkülözhetetlen a boldogság eléréséhez – emelte ki az érsek, aki hozzátette, az egyházmegye előtt álló feladatok sorában különösen fontos a Krisztushoz ragaszkodás megújítása, a keresztségben ajándékul kapott méltóság megerősítése. A szentmise végén került sor az ünnepi köszöntőkre. A püspökök nevében Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke szólalt meg,

először is Márfi Gyulának köszönve meg az elmúlt évtizedeket, amikor közösen szolgálhatták a magyar egyházat. A győri megyéspüspök rámutatott: Márfi érsek jelenléte mindig derűs volt, még betegségek is, és egy-egy viccel mindig jó hangulatúvá tette a püspöki konferencia üléseit. Veres András azt kívánta, hogy Márfi Gyula nyugdíjas éveit is Isten dicsőségére és a főegyházmegye javára tudja kamatoztatni. Udvardy Györgyhez fordulva arról szólt, hogy sokszor egy püspöknek is hirtelen kell váltania. Az új főpásztornak azt kívánta, hogy mindig tudja határozottsággal, derűvel, elszántsággal vezetni egyházmegyét, és az az alapos körütekintés vezesse a to-

vábbiakban is, mint ami a pécsi és a püspöki konferenciánál való szolgálatát is jellemezte.

Szerenka Miklós érseki helynök a papság nevében szintén a 22 éves főpásztori szolgálata után nyugdíjba vonuló Márfi Gyulához szólt először. Megköszönte az Úristennek, hogy a leköszönő érseknek súlyos szívműtétje után is erőt adott küldetése teljesítéséhez, és azért, hogy Márfi Gyula hivatali teendőit mindig áldozatos szeretettel törekedett végezni. Megköszönte Ferenc pápának, hogy Udvardy György személyében a főpásztori feladatok végzésében gyakorlott és méltó érseket rendelt a főegyházmegye élére.

A hívek nevében Csertán György köszöntötte a főegyházmegye harmadik érsekét Veszprémben, „ahol a mondás szerint vagy fúj a szél, vagy harangoznak”. Elmondta, hogy bíznak benne, nagy elődeihez hasonlóan fáradhatatlanul, állhatatosan és megalkuvást nem ismerve tudja az egyházmegyét kormányozni. Ehhez Isten áldását kérte számára, majd biztosította az új érseket a hívek mindennapi imájáról, és kérte, hogy ő is imádkozzon értük.

A huszonkét év érseki szolgálat után a főegyházmegye éléről távozó Márfi Gyula nyugalmazott érsek hálát adott Istennek, a Szentatyának és mindazoknak, akik 52 éves papi és 24 éves püspöki szolgálatában segítettek. A Jóisten „méltatlanságom ellenére egy Zala megyei, templomtól távol eső faluból meghívott szolgálatára”, mint olyat, aki a világ előtt gyöngye, hogy megszégyenítse az erőseket – fogalmazott Márfi Gyula. Megköszönte az örömeiket, az elért eredményeket, de a kudarokat és a megpróbáltatásokat is, köztük életveszélyes infarktuszát.

Hálát adott a Szentatyának, hogy eleget tett a kérésének, és nem kell a számára egyre nehezebb feladatot jelentő kormányzás gondjaival küszködnie. Kifejezte köszönetét püspök- és paptestvéreinek és a híveknek is, hogy elfogadták és segítettek munkáját. Bocsánatot kért mindenkitől, akit megbántott szóval, cselekedettel és mulasztással. „Pár éve már senkinek nem írtam karácsonyi és húsvéti jókívánságokat, és a postán érkezett ajándékokat is csak nagyon ritkán köszöntem meg. Azt azonban elmondhatom, hogy mindenkiért mondtam egy-egy fohászt, időnként egy-egy szentmisét is bemutattam.”

Márfi Gyula végül arra kérte a jelenlévőket: imádkozzanak az egyházmegyéért, különösen is annak új főpásztoráért, György érsekért. „Éljen és viragozzék a Veszprémi Főegyházmegye holnap jobban, mint ma, és holnapután még inkább!” Azt is kérte, imádkozzanak érte is, hogy a még ajándékba kapott időt Istennek tetsző módon tudja felhasználni, és hogy földi útját befejezve eljusson a halálból az Úrral való boldogító találkozásra.

Befejezésként az új főpásztor szólalt meg, aki megköszönte elődjének, hogy hosszú időn át, nagy szeretettel vezette az egyházmegyét. Azt kívánta Márfi Gyulának, hogy a kormányzás terhét immár letéve, legyen alkalma a lelkipásztori szolgálat végzéséhez. Elmondta, hogy a paptestvérekkel együttműködve

kívánja végezni szolgálatát, ezért minden a főegyházmegyében szolgáló papot meghívott szeptember 10-ére Veszprémbe, hogy az együttműködés és kapcsolatfelvétellel első konkrét lépéseit megtehesse. Megköszönte és kérte a szerzetesrendek szolgálatát, valamint az érseki hivatal, a szociális és oktatási intézmények vezetőinek, dolgozóinak, valamint a hitoktatóknak áldozatos, szakmai támogatását is. Ugyancsak megköszönte és kérte a hívek – különösen a beteg és szenvedő testvérek – imáit szolgálatára. Együttműködési szándékáról biztosította a testvéregyházakat, a tudomány, a kultúra, a közélet, az önkormányzatok, a tájékoztatási eszközök képviselőit, a közjó előmozdítása érdekében.

Udvardy György felhívta a figyelmet, hogy a Pécsi Egyházmegyének továbbra is az apostoli kormányzója marad, utódja beiktatásáig. Erre az átmeneti időre heti rendszerességgel Pécsen is jelen szükséges lennie – mutatott rá.

A szertartáson a Szent Mihály-bazilika kórusa végzett zenei szolgálatot Zsilinszky Cecília vezényelt. Orgonán közreműködött Kővári Péter.

SORSKÖZÖSSÉG A RÁSZORULÓKKAL

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat veszprémi intézményét, a Befogadás Háza – Nappali Centrumát látogatta meg Udvardy György veszprémi érsek beiktatása napján, 2019. augusztus 31-én délután. Az intézményben Bondor Lajos, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-Dunántúli Regionális Központjának vezetője és Vágner Milán intézményvezető fogadta az újonnan beiktatott főpásztort. György érsek együtt imádkozott a megjelentekkel, majd étellel vendégelte meg a hajléktalanokat.

UDVARDY GYÖRGY MEGKÖSZÖNTE FERENC PÁPÁNAK VESZPRÉMI ÉRSEKKÉ VALÓ KINEVEZÉSÉT

Október 23-án, az általános audiencia végén gyűrűcsókra járult a pápa elé Udvardy György érsek. Megköszönte a Szentatyának a bizalmát, amellyel rábízta a Veszprémi Főegyházmegye vezetését, illetve tolmácsolta neki a papok és a hívek imáit.

Udvardy György érsek találkozója Ferenc pápával

A részegyházak kapcsolódása a központhoz nagyon fontos, a pápa személyében Krisztussal találkozunk. Egymásra hat a világegyház sok, különféle valósága, egymás kincseiből kölcsönösen gazdagodhatunk. Udvardy György a vati-

káni rádióknak adott interjúbán a pápával való találkozásáról szól, majd a veszprémi papság és a hívek részéről tapasztalt szeretetteljes fogadtatásról. Ebben – mint mondta – szerepe van annak a szeretetnek, amit a főegyházmegye korábbi főpásztor, a nyugalmazott Márfi Gyula érsek iránt táplált.

1956-hoz kapcsolódó családi emlékeit is megosztotta a hallgatókkal a főpásztor. A hallgatás, a félbehagyott mondatok, jelentőségteljes pillantások kora volt. Szülei a szabadságharc leverése után elindultak nyugatra, de Győr-

nél úgy döntöttek, hogy mégsem hagyják el Magyarországot. Pécsi megyéspüspökként egy másik kapcsolódási pont, hogy Mindszenty bíborost a börtönből való szabadulása után Püspökszentlászlón tartották házi őrizetben.

Az üldözött egyház, Isten szava, amellyel menekülni kényszerülnek a keresztények, mégis elvetett magként hullik a földre, amely előbb-utóbb kicsírázik. Az elnyomás éveire vonatkoztatva a magyar egyházra is igaz ez, hiszen a vállalt kereszt megerősít minket a Krisztushoz való tartozásunkban.

Vatican News

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYÉBEN

Márfi Gyula érsek, apostoli adminisztrátor 2019 júliusában az alábbi személyi változásokról döntött a Veszprémi Főegyházmegyében:

Brenner József nyugalmazott helynök, nagyprépost atyát július 1-i hatállyal felmentette a Boldog Gizella Szeminárium spirituális tisztsége alól.

Dr. Csernai Balázs július 1-i hatállyal felmentette segédprefektusi megbízása alól, és kinevezte a Boldog Gizella Szeminárium spirituálisává.

Östör Dániel plébániai kormányzót júliusi 1-i hatállyal felmentette Sümegcsehi Plébánia vezetése alól és átengedte a Gödöllői Premontrei Apátságba.

Dr. Aradi Lászlót júliusi 1-i hatállyal visszavette a Veszprémi Főegyházmegye szolgálatába és kinevezte Sümegcsehi Plébánia plébánosává.

Dr. Fodor János plébánost augusztus 1-i hatállyal – eddigi feladatait változatlanul hagyva – kinevezte a keszthelyi kórház kórházlelkészévé.

Dr. Kulcsár Dávid újmisést tanulmányainak folytatására visszaküldte Rómába a Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricumba.

Plébánosi kinevezések, felmentések:

Szakács Péter plébánost augusztus 25-i hatállyal felmentette a Tapolcai Plébánia vezetése alól, és kinevezte a Badacsonytördemici Plébánia plébánosává megbízva Bódi Mária Magdolna boldoggáavatási ügyében a pozíció elkészítésével.

Cséry Gergő plébánost augusztus 25-i hatállyal – a többi megbízását változatlanul hagyva – felmentette a Badacsonytördemici Plébánia ellátása alól.

Fódi Ákos plébánost augusztus 25-i hatállyal – a többi megbízását változatlanul hagyva – felmentette Szigliget filiális ellátása alól.

Csonka Nándor plébánost augusztus 25-i hatállyal felmentette a Felsőrajki és a Hahóti Plébánia vezetése alól, és kinevezte a Tapolcai Plébánia plébánosává.

Rudi Péter plébánost augusztus 25-i hatállyal felmentette a Bakonyjákói Plébánia vezetése, valamint a farkasgyepői Tüdőgyógyintézet kórházlelkészi tisztsége alól, és kinevezte a Felsőrajki Plébánia plébánosává a Hahóti Plébánia oldallagos ellátásával.

Megyesi Ferenc káplánt augusztus 25-i hatállyal felmentette Pápa I. (Szent István Vértanú) Plébánián be-

töltött kápláni megbízása alól, és kinevezte Bakonyjákói Plébánia plébánosává, valamint a farkasgyepői Tüdőgyógyintézet kórházlelkészévé.

Major István plébánost augusztus 25-i hatállyal felmentette a Zalacsányi, Nagykapornaki és a Bezerédi plébánia vezetése alól, és nyugállományba helyezte.

Kiss László esperes, hévízi plébánost augusztus 25-i hatállyal – eddigi feladatait változatlanul hagyva – megbízta a Zalacsányi Plébánia oldallagos ellátásával.

Tódor Szabolcs búcsúszentlászlói plébánost augusztus 25-i hatállyal – eddigi feladatait változatlanul hagyva – megbízta a Nagykapornaki plébánia és a nagykapornaki Idősek Otthona lelkipásztori ellátásával.

Szeghy Csaba Tamás nemesapáti plébánost augusztus 25-i hatállyal – eddigi feladatait változatlanul hagyva – megbízta a Bezerédi Plébánia oldallagos ellátásával.

Kápláni áthelyezések és kinevezések:

Szalontai István Balázs káplánt augusztus 1-i hatállyal felmentette a Hévízi Plébánián betöltött kápláni megbízása alól, és Dr. Georg Bätzing limburgi megyéspüspökkel való egyeztetés alapján három évre átengedte a frankfurti magyarok lelkipásztori szolgálatára.

Tóth Tamás káplánt augusztus 1-i hatállyal felmentette a Keszthely II. (Kis Szent Teréz) Plébánián betöltött kápláni megbízása és a keszthelyi kórház kórházlelkészi szolgálata alól, és a Hévízi Plébániára küldte káplánnak.

Merva Péter káplánt augusztus 1-i hatállyal felmentette a Várpalotai Plébánián betöltött kápláni megbízása alól, és a Keszthely I. (Magyarok Nagyasszonya) Plébániára küldte káplánnak.

Varga Csikász Bence káplánt augusztus 1-i hatállyal felmentette a Keszthely I. (Magyarok Nagyasszonya) Plébánián betöltött kápláni megbízása alól, és a Várpalotai Plébániára küldte káplánnak.

Tamás Zoltán újmisést augusztus 1-i hatállyal a Keszthely II. (Kis Szent Teréz) Plébániára küldte káplánnak.

Meleg Sándor Máté újmisést augusztus 25-i hatállyal Pápa I. (Szent István vértanú) Plébániára küldte káplánnak.

„NE FÉLJETEK ATTÓL, AKI A TESTET MEGÖLI!”

Hagyományosan Szent Gellért püspök és vértanú, a katolikus pedagógusok védőszentjének ünnepén, szeptember 24-én adják át a Szent Gellért díjakat a veszprémi Szent Mihály Bazilikában.

Az ünnepnap alkalmából a délelőtt folyamán ismerkedésre hívta a főegyházmegye fenntartásában működő oktatási intézmények vezetőit a főpásztor.

Délután a díjátadóra került sor, mely előtt szentmisét mutatott be Udvardy György érsek Márfi Gyula nyugalmazott érsekkel, az intézmények lelki igazgatóival és jelenlevő atyákkal.

Szentbeszédében a főpásztor Szent Gellért hivatástudatáról beszélt, amelyben folyamatosan engedte saját magát formálni Jézus által. Így tudott készséges lenni a Magyarországra való érkezésében, a trónörökös tanításában, egy egyházmegye vezetésében, és a vértanúság elfogadásában. Életét, hivatását, áldozatát mind Krisztusban értelmezte, meghallotta az evangéliumi szavakat: „Ne féljetez attól, aki a testet megöli!” A pedagógusoknak is szükségük van arra, hogy ezzel a lelkiállattal fogadják mindennapi kihívásaikat, sokszor értelmetlennek látszó küzdelmeiket. Ha a szakmán belül valaki kiváló akar lenni, őt kötelezik a tantárgyának igazságai. Az ehhez kapcsolódó kötelező megismerés átalakítja az ember értékrendjét, cselekedeteit. Felkészít arra, hogy a kialakult értékrend mentén döntéseket kell hozni. Ez a fajta növekedés mindig a kegyelem rendje szerinti növekedés kell, hogy legyen. A növekedésben segíteni kell a diákokat, akiket jóvá csak szeretni lehet, fegyelmezni nem. Bátor és önálló embereket kell nevelni, akik bátran tudnak a jövőjükre tekinteni. A krisztusi bátorságot kell

kialakítani a növendékekben. Érsek atya végül köszönetét fejezte ki, hogy a közös munkában együtt vehetnek részt. Köszönetet mondott mindenkinek, aki vállalja a napi küzdelmeket ebben a nagyon szép szolgálatban és ugyanakkor bátor elhatározás kell, amiben ösztönözheti Szent Gellért ünnepe.

A szentmisét követően a Szilágyi Keresztény Iskola diákjai, valamint harangegyüttese magas színvonalú előadásukkal emelték az ünnep fényét.

Mail József apát, gazdasági helynök köszöntő gondolatai után ismertette az elmúlt egy év statisztikai adatait, valamint beszámolt az előttük álló feladatokról, tervekről. A 2018-2019-as tanévben az egyházi épített örökség pályázat keretében több oktatási intézmény végzett felújítási munkálatokat. Ennek eredményeképpen az alábbi intézményekben történnek ill. történtek fejlesztések:

- 2017-ben már megújult a a DAVIDIKUM Római Katolikus Középiskolai Kollégium , most tovább szépül az intézmény, jelenleg az udvar rekonstrukciója folyik. Nyáron megújultak a bútorok, új tanulóasztalok, székek kerültek beszerzésre.
- 2018-ban a tanévkezdésre készült el a Padányi Katolikus Iskola épületének teljes külső és belső felújítása, jelenleg az udvar parkosítása, és a kerítés megépítése van folyamatban.
- az ajkai Szent István Király Római Katolikus Általános Iskolában a korábbi években lezajlott felújítás folytatásában a tetőtér beépítésére került sor.
- Keszthelyen a Ranolder János R. K. Iskolában a belső nyílászárók újultak meg.
- Tapolcán a Nagyboldogasszony R. K. Iskolában az épület teljes felújítása után jelenleg az udvari burkolat felújítása folyik.

A Magyar Állam országos óvodaépítési és felújítása programja keretében az alábbi felújítások vannak folyamatban:

- Veszprémben a Szent Margit Óvoda teljes belső és külső felújítása történt meg, az ünnepélyes átadásra jövő héten kerül sor. Szintén az országos óvodaépítési program keretében a jövőben azokon a településeken, ahol oktatási intézmények működnek, ott szeretnénk óvodát is létrehozni.

Az ünnep folytatásában Udvardy György érsek, Mail József gazdasági helynökkel, valamint Takáts István irodaigazgatóval közösen adták át a Szent Gellért díjakat.

ARANY FOKOZATOT VEHETTEK ÁT:

FARKAS ISTVÁN pedagógus
Nepomuki Szent János R. K. Általános Iskola,
Várpalota

NÉMETH ANDREA pedagógus
Nagyboldogasszony R. K. Általános Iskola,
Tapolca

BARABÁSNÉ HEGEDŰS TÍMEA pedagógus

Szent István R. K. Iskola, Pápa

TÓTHNÉ BÓNA MÁRTA pedagógus

Szent István R. K. Ált. Iskola, Pápa

VEILAND MIKLÓSNÉ pedagógus
Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános és
Művészeti Iskola, Veszprém

RIEDER ANDRÁS pedagógus, igazgató
Szent István Király R. K. Ált. Iskola, Ajka

BISCHOFNÉ SZABÓ KLÁRA pedagógus
Padányi B. M. Iskola, Veszprém

HEGEDŰS ÁGNES hitoktató

Sümegei Egyházközség

RAPALINÉ HUJBER MÁRIA hitoktató

Berhidai Egyházközség

EZÜST FOKOZATBAN RÉSZESÍTETTEK:

DARNAI JÁNOS lelki igazgató
Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

DELI LÁSZLÓ pedagógus – Ranolder János R. K.
Ált. Iskola, Keszthely

DOMBINÉ UJHIDY KLÁRA pedagógus

Padányi Bíró Márton R. K., Veszprém

FERENCZI TÓTH ILDIKÓ pedagógus

Padányi Bíró Márton R. K. Iskola, Veszprém

HERNUSZ ERZSÉBET pedagógus

Nagyboldogasszony R. K. Ált. Iskola, Tapolca

LICSNÉ MÉSZÁROS ÁGNES pedagógus,
igazgatóhelyettes

Nepomuki Szent János Iskola, Várpalota

MILE ZOLTÁNNÉ technikai dolgozó

Ranolder János R. K. Ált. Iskola, Keszthely

NÉMETH JENŐNÉ konyhai dolgozó

Nagyboldogasszony R. K. Ált. Iskola, Tapolca

SZALAI LÁSZLÓNÉ pedagógus
Szent István Király R. K. Ált. Iskola, Ajka

TÓTH KATALIN dajka

Szent Margit Római Katolikus Óvoda, Veszprém

UGHY MIKLÓS pedagógus

Szent István R. K. Ált. Iskola, Pápa

VARGA TÜNDE pedagógus

Szilágyi Erzsébet Keresztény Iskola, Veszprém

VASTAG RICHÁRD pedagógus

Szilágyi Erzsébet Keresztény Iskola, Veszprém

DR. DOMBINÉ UJHIDY KLÁRA pedagógus

Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

BENBRIKA ERZSÉBET pedagógus

Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

FERENCZI TÓTH ILDIKÓ pedagógus

Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

BACH ISTVÁN portás, karbantartó

Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

„ITT VAN A JÖVŐ TÁRSADALMA”

Dr. Udvardy György érsek áldotta meg a kívül-belül megújult Szent Margit Óvodát Veszprém-ben, szeptember 30-án délelőtt. Beszédében utalt az elmúlt hétvégén Pécsen rendezett Katolikus Társadalmi Napok mottójára: „A jövő társadalma” itt van előttünk: a gyermekek, szülők és felkészült óvodapedagógusok között az ember valóban hihet ebben. Hangsúlyozta: a jövő társadalmának bizalomra és tekintélyre kell épülnie

A fennállásának negyedszázados évfordulóját is ünneplő intézmény udvarán a jelenlegi óvodások, valamint egykori ovisok a Szilágyi Keresztény Iskola Harangegyüttesének tagjaiként, illetve a Padányi Katolikus Iskola néptáncosaiként tették örömtelivé műsorukkal az ünnepséget. Rajtuk kívül Keller Mártont, egykori óvodást, mint a veszprémi Petőfi Színház tagját hallhatták meg zenés produkciójával.

zása a kormány óvodaépítési programjának köszönhetően.

Nemcsak várost, de közösséget is építünk, hangsúlyozta Porga Gyula Veszprém polgármestere beszédében, aki hozzátette: a közösség legkisebb építőköve a család, fontos, hogy a város erősítse a gyermeknevelés feltételeit. A polgármester kitért beszédében személyes kötődésére is, hiszen szülőként ő is több éven keresztül tapasztalhatta a Szent Margit óvoda különleges atmoszféráját.

Somogyi Eszter, a Szent Margit Római Katolikus Óvoda intézményvezetője arról beszélt, hogy az 1994 szeptemberében indult óvoda meghatározója a keresztény szellemiség, olyan értékek követése, mint az élet tisztelete, a segítségnyújtás, gondoskodás, együttműködés, igazságosság, bizalom, hit. A gyerekek szeretnek az óvodába járni, örömteli a játékok, meghitt, biztonságos környezetben nevelkedhetnek. 2019. szeptember 2-án, egy megújult, gyönyörű óvodában indulhatott a 2019/20-as nevelési év. Első ütemben, elkészült a homlokzat felújítása, az épület teljes külső falazatán. Ezt követte, a pince szigetelése, ill. padlás padlózatának burkolása, járhatóvá tétele. A belső frontokon a következőket érintette a felújítás, mint: csatornahálózat, villamos hálózat, új lámpatestek az épületben, szaniterek a vizes helyiségekben, új burkolat minden térben: járólap, műgyanta, laminált padló, sportpadló, új fenyő lambéria az összes térben, beépített szekrények, tűzjelző rendszer, új radiátorok, minden csoportsobába került mosdó. Megújult a tállaló konyha is, új berendezés

— az a bizalom, ami nem társul tekintélyhez, nem tud a közösség alapjául szolgálni.

Az ünnepségen részt vett dr. Márfi Gyula nyugalmazott érsek, dr. Mail József gazdasági helynök, dr. Takáts István érseki irodaigazgató, Stadler László Dezső plébános, az óvoda lelki igazgatója, Cséry Gergő nemesgulácsi plébános, aki korábban a Szent Margit templom káplánjaként vett részt az ovisok lelki gondozásában, valamint Felker Zsolt káplán, a főegyházmegye hitoktatási referense és Laposa Norbert balfüzfői plébános.

Az ünnepségen köszöntőt mondott Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár, aki az óvodafelújítást a törekvés és élni akarás bizonyítékának látta. Hangsúlyozta, hogy a kormány kiemelt feladatának tekinti a családok támogatását, a gyermekvállalás feltételeinek megteremtését, ehhez kapcsolódik az óvodák, iskolák korszerűsítése, és szükség szerint bővítése vagy új intézmények létrehozása. Tervek között szerepel a Veszprémi Főegyházmegyében is több egyházmegyei fenntartású óvoda létreho-

kerültek beépítésre, falikút, új mosogatógép, hűtő, tálalószekrény.

Az udvart is teljes mértékben érintette a beruházás. A régi betonburkolatokat fű, műfű, rektortán gumiburkolat, és néhol új térkő váltotta fel. Minden homogó, új fa ülőkekeretet kapott, felújították az összes játszótéri játékot, illetve telepítésre került egy új libikóka, egy kosaras-, s egy fészekhinta. Új padok, kukák kerültek az udvarra.

Nyáron párapap is szolgálhatja majd gyermekeink komfortérzetét. A felújítás során kialakításra került egy teljesen új lámpasor az alsó-, és oldalsó kapu irányába, épület külső-világítás, valamint megújultak a bejárati ajtók és a kapuk. A gyermekek biztonsága érdekében, modern elektromos beléptetőrendszer került kialakításra. Beszédét követően elismerésben részesítette az óvodában dolgozó

munkatársait, akik hosszú évek óta példaértékűen, lelkiismeretesen, végzik munkájukat.

Nagyné Teplán Anikó 18 éve,

Sári Kálmánné 19 éve,

Zentai Gyöngyi 21 éve,

Szabóné Bakonyi Andrea 21 éve,

Szabóné Strang Ágota 22 éve,

Bors Ildikó 23 éve,

Gyöngyösi Ildikó 25 éve,

Páterné Kocsis Hilda 25 éve

dolgozik a gyermekekért.

Az ünnepségen dr. Udvardy György érsek a Gizella-érem arany fokozatával tüntette ki Schall Jánosnét, az óvoda alapító intézményvezetőjét, ezüst fokozattal pedig a jelenlegi intézményvezető, Somogyi Eszter munkásságát ismerték el.

A Szent Margit Római Katolikus Óvoda állami és egyházi támogatással mintegy 300 millió forintból újult meg. Az intézmény öt csoportjába 110 óvodás gyermek jár.

RENDAHAGYÓ ÉNEKÓRA

A Muzsikás Együttes rendhagyó énekórárt tartott a Padányi Katolikus Iskolában szeptember 13-án, pénteken.

A Muzsikás együttes 2004 óta járja az országot és a határon túli magyarok-lakta vidékeket, hogy a magyar kultúránk alapját, a népzene elvigit, közelebb hozza a fiatalokhoz. Az élmény-koncerteken keresztül a gyermekekkel megismertetik a magyar népzene tradicionális hangszereit, akik népdalokat hallhatnak és a végén még együtt is énekelnek a zenészekkel.

A Padányi iskola vezetése elkötelezett a népi hagyományok ápolása mellett ezért is volt nagy öröm mindenki számára, hogy ez a három rendhagyó énekóra megvalósulhatott, amin több mint 900 gyermek vett részt, sőt az iskola néptáncscsoportjának tagjai táncra is perdültek.

ÚJRA VAN KÁPOLNÁJA A RANOLDER ISKOLÁNAK

Udvardy György érsek áldotta meg Keszthelyen a Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola felújított iskola kápolnáját október 7-én. Érsek úr szentbeszédben az ima és az imádság fon-

tosságára hívta fel a jelenlévő tanulók figyelmét, valamint arra, hogy október a rózsafüzér hónapja, október 8-án pedig Szűz Máriát, a Magyarok Nagyasszonyát ünnepeljük.

Az érsek az iskola látogatása során elmondta, örömdetesnek találja, hogy a diákoknak ismét van lehetőségük akár magukban is elmondani egy imát. Az evangéliumot követően megáldotta az iskola tanulóit, dolgozóit is.

A kápolna helye korábban egy tanterem volt, azonban az iskola vezetése úgy döntött, hogy 70 év után újra megépítik a helyiséget az eredeti funkciójának megfelelően. Ez a tanévkezdésre készült el. A kápolnában a tanév folyamán minden osztálynak tartanak szentmisét, valamint a tanulók napközben is betérhetnek a tabernákulumban elhelyezett Oltáriszentséghez egy-egy imára, ha szükségét érzik.

Óry Gábor az iskola igazgatója elmondta, hogy további terveik között szerepel, hogy a kápolnában a jelenlegi neonvilágítást kicserélik a szakrális helyiséghez jobban illő világítóeszközre, s a kápolna belsejét is még inkább jellegének megfelelően alakítják, díszítik a közeljövőben.

ISKOLAUDVAR ÜNNEPÉLYES ÁTADÁSA

A tapolcai Nagyboldogasszony Katolikus Iskola udvara 6,27 millió forint értékben újult meg a nyár folyamán. Az alsó és a felső udvar újjászülése az alábbiak szerint történt: a pálya új aszfaltburkolatot kapott, szegélye térköből lett kialakítva, új focikapuk kerültek beszerelésre, a felső és alsó udvar vízelvezetése megoldódott, az alsó udvarra vezető lépcső és kiülő („kültéri tanterem”) terméskő burkolatot kapott, a fitneszgépek áthelyezésre kerültek a mászóvár mögé, hogy egyéb játékokhoz nagyobb teret kapjunk, új kerti szegély készült a mászóvárnál és a teljes alsó udvaron új gyepszőnyeg került telepítésre. Szeptember elején Földi István esperes, az iskola lelki igazgatója áldotta meg a megújult udvart Csonka Nándor tapolcai plébánossal.

VESZPRÉMI KIRÁNDULÁS

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek munkatársaival Veszprémbe látogatott október 10-én. Hagyomány, hogy a főegyházmegyei hivatal munkatársai általában évente közösen felkeresnek egy egyházmegyei központot vagy egy kegyhelyet, ahol kötetlenül tudnak együtt időt tölteni. A nap folyamán megtekintették a Szaléziánumot, a Szent György kápolnát és a veszprémi panorámát. A bíboros úr szentmisét mutatott be a Szent Mihály Bazilikában a vele érkezett, valamint a veszprémi bazilikában szolgáló atyákkal. Felkeresték a várbörtönt, ahol Mindszenty József is raboskodott veszprémi püspöksége idején. A mozgalmas nap programja a veszprémi állatkertben tett látogatással ért véget, ahol Török László, az állatkert igazgatója kíséerte körbe bíboros atyát és munkatársait.

FELSZENTELTÉK A VÁCI EGYHÁZMEGYE ÚJ PÜSPÖKÉT

Marton Zsoltot, a budapesti Központi Papnevelő Intézet rektorát, Ferenc pápa július 12-én nevezte ki a Váci Egyházmegye élére, miután elődje, Beer Miklós – a hagyományoknak megfelelően – 75. életévének betöltésekor benyújtotta lemondását.

Marton Zsoltot augusztus 24-én ünnepi szentmise keretében püspökké szentelték és beiktatták főpásztori hivatalába a váci székesegyházban. A főszentelő Erdő Péter bíboros, prímás; a társszentelők Michael August Blume apostoli nuncius és Beer Miklós nyugalmazott váci püspök voltak.

EMLÉKMŰ AVATÁSSAL EMLÉKEZTEK

Emlékplakettek átadásával, beszédekkel, és a Török Ignác utcai új műalkotás felavatásával emlékeztek a 13 aradi vértanúra október 6-án Veszprémbe. Az új emlékművet, amely mostantól mind a tizenhárom aradi mártír emlékét őrizheti, az Országos Örmény Önkormányzat elnökhelyettese és Porga Gyula polgármester leplezte le, majd Takáts István érseki irodaigazgató áldotta meg, valamint Niederhoffer Zoltán református és Isó Dorottya evangélikus lelkipásztorok is imát mondtak.

„KÖVESS ENGEM!”

A Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola adott helyet ismét a főegyházmegyei ministráns találkozónak szeptember 21-én, szombaton. A több, mint 300 résztvevő közül sokan a főegyházmegye legtávolabbi részeiről érkeztek, ahogy a ministránsreferens is, Tódor Szabolcs atya, aki búcsúszentlászlói plébános. A főegyházmegye papnövendékei vettek még részt a programok szervezésében és lebonyolításában. A találkozó szentmisével kezdődött, melyet Udvardy György érsek mutatott be Márfi Gyula ny. érsekkel és a ministránsokat kísérő atyákkal.

Szentbeszédében a főpásztor az elhangzott evangéliumi részre hívta fel a figyelmet: „Kövess engem!” Jézus Mátét hívta ezekkel a szavakkal magához egy olyan tevékenység elvégzéséhez, mely ismeretlen volt számára. Jézus azért hívta el az apostolait, hogy vele legyenek, hogy megismerjék mi lakozik a szívében, megismerjék a gondolatait, a tanításait. Egy barátot is akkor tudunk igazán megismerni, ha a gondolatait, érzéseit is ismerjük. Ahhoz, hogy kövessünk valakit a legfontosabb dolog megismerni őt. Mi is csak azt tudjuk követni akit ismerünk, akiben megbízunk! Akit nem ismerünk és nem bízunk benne, miért is mennénk utána? – tette fel a kérdést a főpásztor. - Viszont ha valakiben bízunk, érdekes lehet az, amit számunkra mutatni akar.

Ha megbízunk a másik személyében, akkor el tudjuk fogadni azt is, amit ő mond.

Nagyon fontos a másik követésében az is, hogy értékelni tudjuk mindazt, amit a másik kínál, vagy amire meghív. Az együtt töltött idő alatt hasonlókká válunk, ugyanaz lesz az élményünk. Az együtt töltött jó élményért akár áldozatokat is képesek vagyunk hozni, például ezen a napon a ministráns találkozó helyett is csinálhattak volna mást a gyerekek. De ők korán felkeltek, és eljöttek – emelte ki György érsek.

A főpásztor hozzátette, hogy csak az értékes dolgokra érdemes odafigyelni, érdemes felemelni a fejünket! Emeljük fel a tekintetünket, tegyünk komoly erőfeszítéseket a komoly dolgokért. Emeljük fel a tekintetünket, hiszen Jézus is erre biztat. Ha két út van előttünk, a nehezebbet válaszd! - biztatta a ministránsokat a főpásztor.

A szentbeszéd zárásaként az érsek atya megköszönte minden résztvevőnek a szolgálatot, melyet a találkozó kapcsán végeztek. Megköszönte a részvételt, hogy eljöttek és mások ünnepét szolgálják. Hogy a „Jöjj kövess engem” hívás talán a ministránsokat is elhívja a papság felé. Hiszen Jézus az, akiben érdemes bízni, akit szeretünk és tisztelünk. Aki nem csap be, és mindazt amit mondott azt az ő tanításával és életével hitelessé tette. Jézus hívására válaszol-

Emellett a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus egyházmegyei felelőseinek köszönhetően a készülő nagy eseménnyel is közelebbről megismerkedhettek.

Ehhez kapcsolódik, hogy Veszprémből is számos fiatal indult el szombaton Budapestre, a Forráspontra, mely a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való

nunk kell! A jó válasz az igen, legyünk bátrak igent mondani! – kérte a ministránsokat Udvardy György érsek.

A szentmisét követően Lendvai Zoltán János rédcisi plébános, a “gördesz-kás pap” bemutatóját tekintették meg a fiatalok, akik ezután a különböző állomáshelyeken járva ismerkedhettek meg egyházunk működésével – pl. a liturgikus öltözékekkel, egyházi zenével, ostyasütéssel, vagy játékos programokban próbálhatták ki magukat – pl. a kötélhúzáson, a csokievésben vagy az ugrálóvárban.

készület jegyében zajló ifjúsági eucharisztikus nap. A fiatalok egy része részt vett délelőtt a ministránstalálkozón, hogy Udvardy György érsek bátorító szavaival keljen útra a nagy sikerrel lezajlott eseményre.

A ministránsok találkozájának zárásaként a résztvevő plébániák emléklapot vehettek át, majd Varga István, a Hittudományi Főiskola és a Boldog Gizella Szeminárium rektorának áldásával és élményekkel tele indulhattak haza.

SZENT ANNA ÜNNEPE VESZPRÉMBEN

A Veszprémi Főegyházmegye védőszentjének ünnepén, július 26-án, pénteken a veszprémi Szent Mihály Bazilika idén is megtelt a nagyszülőkkel. Szent Anna a nagyszülők védőszentje is, és immár hagyomány, hogy Márfi Gyula érsek Szent Anna ereklyéjének jelenlétében mutatja be a szentmisét és körmenetben áldja meg vele a jelenlevőket. Az ünnepi szentmisét a főpásztor Nagy Károly apát, kanonok plébánossal, Ebele Ferenc nyugalmazott plébánossal és Tóth Roland atyával mutatta be.

A főpásztor a szentmise végén Szent Anna ereklyéjével körmenetben áldotta meg a jelenlevőket.

Ezt követően a jelenlevők a Fülöp-szigeteken szolgáló Lányi Béla verbita szerzetes előadását hallgathatták meg az ottani elhagyott fiatalok otthonáról. A szentmise adományait is az otthon javára ajánlották fel.

Végezetül este a ferences templomban ünnepi koncert zárta a főegyházmegye védőszentjére emlékezést.

TANÉVKEZDŐ HITOKTATÓI REKOLLEKCIÓ

A Veszprémi Főegyházmege hitoktatóinak a 2019-2020-as tanévet megnyitó rekollekcióját tartották szeptember 7-én, szombaton Balmalmádiban. Veni Sancte-val vette kezdetét az összejövetel a vörösberényi Szent Ignác templomban, ahol Udvardy György érsek mutatta be a szentmisét a megjelent atyákkal.

Szentbeszédében a főpásztor buzdította a jelenlévő atyákat és hitoktatókat, hogy Isten erejében mindenre képesek lehetnek. Felhívta az atyák figyelmét, hogy az ő feladatuk a zarándoknép összefogása. Kiemelte a prédikátor könyvéből, hogy számunkra az összetartozás nem luxus, hanem eszköz.

Ezt követően a szomszédos Magtárban került sor az előadásokra, helyett György érsek atya – aki az Országos Hitoktatási Bizottság elnöke is – tartott a katekétáknak.

Az előadás előtt Felker Zsolt hitoktatási referens atya köszöntötte az Érsek atyát, a megjelent atyákat és hitoktatókat, valamint megnyitotta a 2019/2020-as tanévet. A főkoordinátor ismertette a tanévvvel kapcsolatos hitoktatási és munkai elvárásokat és buzdította a hit-

oktatókat, hogy legyenek az új tanévben is türelmesek, szeretetteljesek egymással és a rájuk bízott fiatal lelkekkel egyaránt.

Leitner Veronika, az NEK főegyházmegei asszisztense tájékoztatást adott a 2020-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusról és az arra való készüllet jelenlegi állásáról.

Dr. Udvardy György érsek atya első előadásában utalt arra, hogy nagy kincs, nagy ajándék mindannyiunk számára az Eucharisztikus Kongresszus. Fontosnak tartja a személyes találkozásokat és a hitoktatók eszközének is tekinti a gyerek és a szülővel tartott kapcsolatot, hiszen az evangélium lényegét szavainkkal, cselekedeteinkkel lehet átadni. Kérte, hogy most különösen a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus fényében akarjuk végezni a szolgálatunkat. Az Eucharisztia az Egyház középpontja, hiszen az Eucharisziából élünk. Fontosnak tartja, a szentségi kegyelem megújítását. Óriási éhség van arra, hogy valaki megmondja, hogy ki az ember és ki a keresztyény. Egyházunknak evangéliumot hirdető közösségnek kell lenni. Ehhez nagyon fontos a bátor kiállítás, vagyis az örömteli kiállítás, hogy igen, én ismerem Krisztust. A hitoktatónak a meghívást mindig elő kell segíteni! Küzdelem lesz, de ez Isten országának a küzdelme! Fel kell tenni a kérdést, mit jelent a keresztyénynek az Egyház és mit jelent a társadalomnak. A mai ember egyházképe változó, de a keresztyény ember és a hitoktató Egyház-modellje mindig olyan kell legyen, hogy még a gesztusai is kifejezzék, hogy Jézus Krisztust képviseli. Az Egyház mindig a kinyilatkoztatásra támaszkodik. Mindig Krisztus személyéhez kell visszatérni és ezt soha nem szabad elfelejtenünk. Egyházunk állan-

dóan változik, univerzális, kultúrákat átölelő, hiszen vállaljuk a múlt sebeit és értékeit éppúgy, mint a mait. Nem szabad elfelejteni, hogy a „rég és az új” között feszültség van. Fontos számunkra, hogy milyen egyházkép szerint élünk: lehet dinamikus, lelkesedő, fiatalos, családias, hiszen ne felejtjük el, amikor az Egyházzól beszélünk, magunkról beszélünk. Azok közösségbe tartozunk, akik Krisztussal közösségbe lépnek. Az első előadás zárásaként érsek atya elmondta, hogy a családi szentély nagyon fontos minden ember számára, hiszen mindannyian onnan indulunk el és oda térünk vissza nap, mint nap. Ápoljuk a vallási szokásokat, amiket a családból veszünk.

A délutáni előadás témája az Eucharisztikus nevelés volt. A Krisztus-ismeret elvezeti az embert a döntésekhez, és a beavató szentségek által elvezet bennünket Krisztushoz. A beavatás teljessége az, amikor az Eucharisziát az ember magához veheti. Szentségi kapcsolattal kapcsolódik Krisztushoz az az ember, aki az Eucharisziában részesedik. Arra kell készíteni tanítványainkat, hogy az Eucharisziából, vagy az Eucharisziával tudjanak élni. Isten önmagával akar átnemesíteni, átfőrmálni bennünket. Jézus életének eseményei az Eucharisziát magát jeleníti meg. Figyeljük meg az emberi arcot, egy ember arcában bent van az egész élete, az Eucharisziára is így tekintünk, benne van az egész Krisztus. Isten beletestesül a mi életünkbe, azért mert szeret. Minden, ami az Ő tanításából nem érthető, az Eucharisziából érthetővé válik. Az Eucharisztia tanít bennünket osztozni, ez vezet bennünket a karitatív tevékenységekhez, az egységnek hatékony művelője és ez egység az Eucharisztia, Jézus teljes

KERÜLETI HITOKTATÓI REKOLLEKCIÓK

életét jelenti számunkra. Mi emberek látjuk a jót és tesszük a rosszat, mert sebzettek vagyunk az áteredő bűn által. Teljes emberek igazán akkor tudunk lenni, ha az Eucharisziával táplálkozunk, mert az realitás, hogy a gonosztól mindannyian kísértve vagyunk. Ezért mondjuk, hogy Isten országának harci karaktere van. A krisztusi élet meghívást jelent az ember számára, ami sok erőt kíván! A főpásztor bátorította az atyákat és a hitoktatókat, hogy engedjék a Szentlelket szabadon szállni önmagukban. Teljes emberségre és újjáteremtésre akarjuk elvezetni a mieinket a mindennapi életben. Az ünnepeket tartsuk meg, ne engedjük meg, hogy az ünnep eltűnjön az életünkben, mert akkor sivárrá válik minden. A dolgunk, hogy ünnepet készítsünk és a mi ünnepünk, hogy Krisztust ünnepeljünk az összetartozásban. Hittanterminket tegyük ünnepivé. Ne felejtjük el az ajándékozás és az elfogadás a szeretet jele. Kiemelt feladat a katekézisben, hogy segítsük a felnőtteket is életük értelmének megtalálására. Az élet liturgiájának megélését segíteni kell. Nevelési feladat, hogy legyenek egyértelmű elvárásaink, hiszen a fiatalok igénye a valahova tartozás. Próbáljunk meg vallási, paraliturgikus élményeket adni a fiataloknak, buzdította a hitoktatókat az érsek atya. A mai ember nyitott arra, hogy találkozzon a Szentlel- zártá gondolatait Udvardy György érsek.

A nap zárásaként megérkezett a hitoktatókhoz Dr. Márfi Gyula nyugalmazott érsek atya, akitől Felker Zsolt hitoktatósi referens atya köszönt el, megköszönve 22 éves – a hitoktatásért és a hitoktatókért is végzett – szolgálatát a főgyházmezejünkben.

Az idei tanév kezdetén 4 főesperesi kerületben találkoztak az atyák és hitoktatók, hogy megbeszéljék az iskolai év programját.

Minden kerületben szentmisével kezdődött az összejövetel. Nagy Nándor Richárd devecseri plébános, mentálhigiénés szakember tartott előadást a hitoktatóknak, Bucsu-szentlászlón, Tapolcán, Pápan és Veszprémben.

Először beszélt a mentálhigiéné fogalmáról, meghatározásáról. Elmondta, nem annyira tudomány, mint inkább szemléletmód és több tudományterületet magába foglal. Inkább az egészség fenntartására összpontosít, ahelyett, hogy a betegségből, hiányokból indulna ki.

Szó volt a mentálhigiéné történelméről, értelmezéséről és a lelki egészségre nevelés értékátadásáról. Előadásában elhangzott, hogy milyennek kell lennie egy mentálhigiénés szemléletű nevelőnek.

Csak a megtapasztalt szeretet, a feltétel nélküli elfogadás mozdítja ki a szenvedő, függő, bűnös embert mélypontjáról. Ha hitoktatóként Jézust akarjuk a gyerekekkel megis-

mertetni, teljesen természetesnek kell lennie, hogy mi is az általa mutatott példát követjük. „Munkánk” a hitelesség alapján kell, hogy álljon.

A hitelesség fontossága és az önismeret szükségessége nagyon fontos, hiszen döntéseinket döntően meghatározza saját személyiségünk, hozott, vagy szerzett sérüléseink, mentalitásunk, habitusunk, belső késztetések, kimondott, vagy elfojtott vágyaink, tudatos, vagy tudattalan szegyenünk, aktuális lelkiállapotunk, ismert, vagy rejtett szükségleteink, világnézeti meggyőződésünk, feszültségűző képességünk, személyiségünk fejlettsége, vagy fejletlensége, önismereti szintünk, indulataink.

Előadásának befejezéseként a segítő beszélgetés mint lehetőségéről beszélt az Atya valamint idézte Gyökössi Endrét : pszichológiát csak a diagnózisig, utána a Szentírásból vett igét kell alkalmazni.

A rekollekció zárásaként elimádkoztuk a lorettói litániát, majd ezt követően ebéddel zárultak a találkozók.

*Csomay Tünde
főkoordinátor*

KI OLYAN, MINT AZ ISTEN?

Szent István magának és királyi házának örök üdvösségére Mihálynak szentelte a veszprémi székesegyházat 1009-ben. Az ő védelme azóta is töretlen, az utóbbi évtizedben pedig a veszprémi várban a város, a főegyházmege és a főplébánia szervezésében kétnapos búcsúval ünneplik meg Szent Mihály főangyal ünnepét.

Ebben az esztendőben szeptember 28-án és 29-én kétnapos népművészeti vásár várta a veszprémi várba látogatókat. A városban kiállításmegnyitó, és pástorkutya-bemutató is várta a látogatókat.

Az ünnepi szentmisét vasárnap délelőtt Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek mutatta be Nagy Károly apát, kanonok plébánossal és Felker Zsolt káplánnal, Csernai Balázs spirituálissal,

valamint a főegyházmege papnövendékeinek asszisztenciájával.

Szentbeszédében a nyugalmazott főpásztor arról beszélt, hogy Szent Mihály neve az ószövetségben nagy fejedelmként, a mennyei seregek vezéréként szerepel, mint a választott nép védelmezője és őrangyala. Ma pedig úgy tekintünk rá, mint egyházunk védelmezője, különösképpen városunké, a sátán, vagyis az ellenség, a hazugság atyja ellen. Neve a Mikaél héber kifejezésből származik, ami latinul annyit tesz „Ki olyan, mint az Isten?”

Szent Mihály a többi jó angyallal együtt az Isten iránti gyermeki engedelmességre tanít és segít bennünk.

A világban mindig is megvolt a lázadás szelleme – hangsúlyozta Gyula érsek -, erre példának hozta fel a különféle „izmusokat”, mint pl. a teizmus vagy az ateizmus. Az

Isten nélküliség ma is sok veszélyt rejt, nélküle az életünk zsákutcába jut. Hangsúlyozta, hogy gyermekeink nevelésénél is fontos a következetesség, az imádságos nevelés, hogy felnőve is legyen biztos pont az életében.

Beszéde zárásaként kiemelte, hogy Szent Mihály főangyal ünnepén különösen bízni kell abban, hogy a kereszténység nem fog eltűnni országunkból, Európából.

A szentmise után a néptáncosok és a pásztorok felvezetésével vonult le a papság, az asszisztencia és a hívek Szent Mihálynak a Városháza mellett két éve álló szobrához, ahol litániát imádkoztak, majd a pásztorok megáldása után kezdetét vette a táncos-zenés örömnépnél.

A délután folyamán a Szaléziánumban megismerkedhettek a látogatók az angyalok életével, de kipróbálhatták a szalaghímzést, a gyöngyfűzést, valamint a kovácmesterséget is.

KERÉKPÁROS ZARÁNDOKLAT BÓDI MAGDI NYOMÁN

Bódi Mária Magdolna, a Veszprémi Főegyházmegye fiatal vértanújának boldoggá avatásáért 10. alkalommal szerveztek kerékpáros zarándoklatot augusztus 3-án.

Szigligeten Juhász Gábor atya, Budapest-vizafogói plébános -aki a kezdetektől fogva a zarándoklat lelki vezetője- köszöntötte az öszszegyűlt kerékpáros zarándokokat. Majd rövid beszéde és közös imádság után a születés helyéről útnak indultak a zarándokok, hogy biciklivel megtegyék azt a több, mint 70 km-t, ami felöleli Magdi életének főbb színhelyeit. Szécsi Ferenc zalabéri plébános, a zarándoklat ötletgazdája ez alkalommal is elkísérte a kerékpárosokat. A za-

rándoklat első állomása Badacsonytördemic volt, ahol Magdit megkeresztelték. A Szent Mihály főangyal plébánia templomban Cséry Gergő nemesgulácsi plébános köszöntötte a zarándokokat, majd pedig az atyák szentmisét mutattak be Magdi boldoggá avatásáért. Innen indultak tovább Köveskálra, ahol Magdi iskolába járt. Balatonfüred érintésével érkeztek Balatonfűzfőre ahol megkoszorúzták az egykori gyárkapu falán elhelyezett emléktábláját, majd tovább indultak Litérre. A zarándokok Bódi Magdi sírjánál közös imában adták hálát a nap folyamán kapott kegyelmekért.

PAPI REKOLLEKCIÓ

A Veszprémi Főegyházmegye papságának rekollekcióját tartották szeptember 10-én Veszprémben.

A szokásos két helyszín – a keszthelyi Kis Szent Teréz Plébániatemplom és a veszprémi Szaléziánium – helyett most közösen a Szent Mihály Bazilikában találkoztak, hiszen ez volt az első alkalom, hogy Udvardy György érsek a beiktatása után a főegyházmegyében szolgáló papokkal és diakónusokkal találkozhatott.

A rekollekció előadója Baán Zsolt Izsák bakonybéli bencés perjel volt,

aki a szerzetesi élet gyümölcseit felhasználva – imádság, Szentírásolvasás – osztotta meg gondolatait az atyákkal. Előadásában a stabilitásról, a hűségről és a gondolatok megkülönböztetéséről beszélt.

A papi rekollekció szentségimáddással fejeződött be a Főszékesegyházban.

Ebéd után a főpásztor az Érseki Palotában osztotta meg köszöntő gondolatait és terveit paptestvéreivel.

dését, külön kitérve az andocsi egyházközség megszervezése körüli bonyodalmakra.

Ezt követően Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartott előadást Veszprémi egyházmegyes papok Rómában címmel, főként Luttor Ferenc pápai prelátus, a Pápai Magyar Intézet megszervezője és első rektora életútját ismertetve. A második világháború alatt Luttor meghatalmazott miniszteri és rendkívüli követi tisztséget is ellátott Rómában, hogy közvetítsen Magyarország és a Szentszék között. Luttor kapcsolatban állt a legfontosabb vatikáni tisztviselőkkel, köztük a két helyettes államtitkár, Giovanni Battista Montinivel, a későbbi VI. Pál pápával és Domenico Tardinivel, valamint többször találkozott XII. Piusz pápával is. Tóth Tamás hangsúlyozta, a közhiedelemmel ellentétben Luttor Ferenc sosem ismerte el a nyilasok kormányát, ezt a prelátus visszaemlékezéseivel támasztotta alá.

Tengely Adrienn, az Eszterházy Károly Egyetem docense Rott Nándor püspöki kari tevékenységét mutatta be. Kifejtette, 1918–1921 között Rott igen aktív volt a főpásztori testület értekezletein, társadalmi és diplomáciai kérdésekkel foglalkozott, emellett a trianoni béke Egyházat érintő következményei ellen lobbizott. A nemzetközi helyzet mérséklődése után figyelme egyházmegyéje felé fordult, amelyet valósággal felvirágoztatott.

Erről a felvirágzásról beszélt Karlinszky Balázs, kifejtve, ennek egyik sarokköve a korszerű rétegpasztoráció volt. Rott Nándor püspök nagy hangsúlyt fektetett a Balatonon nyaralók lelkipásztori ellátásának meg-

A BALATON PÜSPÖKE

Katolikus reneszánsz a Veszprémi Egyházmegyében címmel rendezett tudományos konferenciát Rott Nándor püspökségére emlékezve a Veszprémi Főegyházmegye, a Veszprémi Érsekség Egyháztörténeti Bizottsága, a Veszprémi Érseki Hit tudományi Főiskola és a Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár, augusztus 29-én a veszprémi Szaléziánium Érsekségi Turisztikai Központban.

Rott Nándor 1917–1939 között állt az egyházmegye élén.

Rott Nándor püspök nagy társadalmi változások idején állt a Veszprémi Egyházmegye élén, a konferencián elhangzott előadásokból pedig kiderült, hogy a főpásztor igyekezett is megfelelően válaszolni a történelmi helyzet támasztotta kihívásokra.

Elsőként Sági György történész, a Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport tagja mutatta be az egyházközségek mint a 19. század óta tervezett és vágyott katolikus autonómia alapegységeinek szervező-

szervezésére, ezért is ragadt rá „a Balaton püspöke” jelző. Emellett különös gondot fordított a munkások, a városokba költözők, a pusztákon lakó cselédek, valamint az ifjúság pasztorációjára is.

Tóth Krisztina, a Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport tagja a Veszprémi Egyházmegye korabeli gazdálkodását mutatta be a Rott Nándor 1939-ben bekövetkezett halála utáni, több évig húzódó javadalomátadás – praescissio – jegyzőkönyvei alapján. A püspökség jelentős ingó- és ingatlanvagyonnal bírt, melynek részét képezték a 35 településen működő püspöki uradalmak is. Tóth Krisztina különlegességként megemlítette, hogy az egyik uradalomban szelídített vaddisznókat tenyésztettek, melyek 1935-ben részt vettek és nagy sikert arattak egy országos mezőgazdasági kiállításon.

Varga Tibor László, a Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár munkatársa a püspökség gyűjteményei két

világháború közötti sorsának alakulását ismertette, méltatva Megyesi Schwartz Róbert, Párdányi Emil és Mészáros Tibor gyűjteményszervező és -gondozó munkásságát. Az egyházmegye gyűjteményeit Klempa Sándor apostoli kormányzó egyesítette 1960-ban.

Urbán Erzsébet előadásában a veszprémi püspökség két világháború közötti templomépítészete mutatta be. Többek között Badacsonytomaj, Balatonalmádi és Balatonboglár katolikus templomát, valamint számos kisebb kápolnát ismertetve hangsúlyozta, hogy a korszak templomépítészete szigorúan követte a hagyományokat, de számos újító elemet is megengedett.

Az 1912-ben átépített veszprémi székesegyház egykori barokk berendezési tárgyainak nyomába eredt Simon Anna művészettörténész. Előadásában elmondta, már a főtemplom átalakításának idején felismerték, hogy a barokk berendezési tárgyak művészi értéket kép-

viselnek, ezért gondot fordítottak megőrzésükre azzal, hogy elajándékozták őket kisebb plébániáknak, illetve épülő templomoknak. A székesegyház barokk főoltárának mensája (oltárasztala), szószéke és keresztelőmedencéje ma az 1923-ban épült zalaszentiváni templomban található, míg a Szent György-oltár elemeit és a Szent Anna-oltár képét a korszakban felújított veszprémi Szent Anna-kápolnában helyezték el

A konferencia az Erőgyűjtés és újrakezdés – A Veszprémi Egyházmegye története a 17. században című könyv bemutatójával zárult. A kötetet Forgó András történész, a Pécsi Tudományegyetem docense ismertette, kiemelve, a könyvben szereplő kilenc tanulmány olyan korszakot dolgoz fel, melyről nagyon kevés forrás maradt fenn, ezért a történészek eddig csak nagy fáradtsággal tudták kutatni. A mű számos eddig ismeretlen adatot is napvilágra hoz – összegezte Forgó András.

ÉLŐ RÓZSAFÜZÉR

Ebben az esztendőben már hatodik alkalommal tartották meg az élő rózsafüzért Jásdon, Primász Gábor Róbert h. esperes, plébános atya vezetésével. Tódor Szabolcs búcsúszentlászlói h. esperes, plébános volt a szentmise főcelebránsa. A környező falvak plébánosai és hívei a szentmise végén körmenetben imádkozták a rózsafüzért. A falu fiataljai népviseletben vitték a szentkúti Szűzanya szob-

rát. Csomay Tünde kántor vezetésével szívhez szóló Mária énekekkel dicsérték az úton a mi Urunk Jézus Krisztus Édesanyját, Szűz Máriát.

BÁBOS SZENTMISE

Minden hónap első vasárnapján Bábos szentmisét tart a gyerekeknek Primász Gábor Róbert h. esperes, márkói plébános atya.

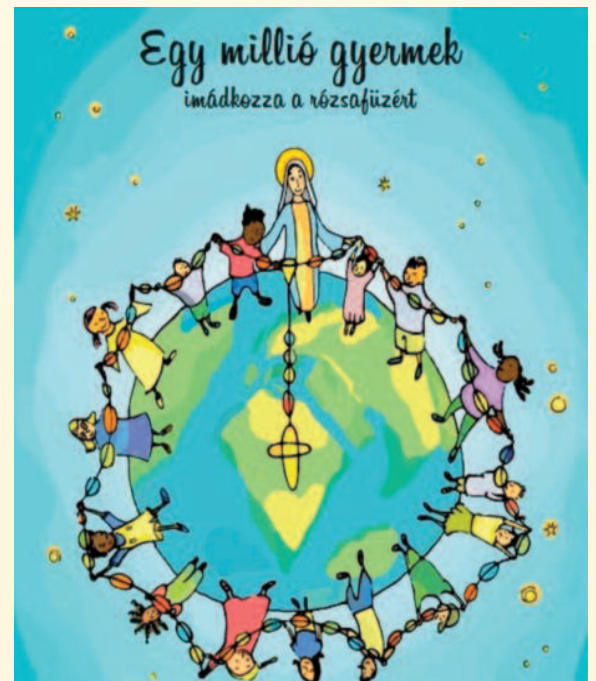
Most a gyerekek által kedvelt csipetke bábút felváltotta egy kis angyal, aki elmesélte a kicsiknek, hogy Ő igazából ki is és miért ment el Máriához és kinek a küldetését teljesítette. Az Atya rávezette a gyerekeket a rózsafüzér imádságának lényegére, valamint megajándékozott minden olyan kisgyermeket rózsafüzérrel, akinek még nem volt.

A Szentmise végén pedig megáldotta a gyerekek és a hívek rózsafüzérét.

EGYMILLIÓ GYERMEK IMÁDKOZTA A RÓZSAFÜZÉRT

Szent Lukács, az evangéliumi Jézus-gyermekségtörténet szerzője liturgikus emléknapján, október 18-án, a Szükséget Szenvedő Egyház pápai segélyszervezet kezdeményezésére a világ több mint 80 országában egymillió gyermek imádkozta a rózsafüzért az egységért és békéért felajánlva azt. Idén különleges szándékként a gyermekek felajánlották imáikat a hitük miatt megölt papokért, akik idén már legalább tizenheten vannak.

A Veszprémi Főegyházmegyében több katolikus iskola csatlakozott a kezdeményezéshez, köztük a keszthelyi Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola, ahol több mint kétszáz gyermek és pedagógus mondta együtt a rózsafüzér imádságot dr. Udvardy György érsekkel, aki gondolatait is megosztotta a jelenlévőkkel, miszerint az imádság a legfontosabb dolog életünk minden szakaszában.

„KILÉPŐ” EGYHÁZ VAGYUNK?

(Október: rendkívüli missziós hónap!)

Kis magocska a mustármag, alig látszik a tenyerünkben. Jézus pedig azt mondja, hogy mustármagnyi hittel hegyek mozdíthatók el, fák szakadnak ki tövestől és a tengerben vernek gyökeret.

Mit akart tanítani Jézus ezzel a mondatával? Hiszen a kíváncsiskodó és mindenkit szaván fogó világ bátran gúnyolódhat rajtunk: „Itt ezek a keresztények, akik Jézusban hisznek és annyi hitet sem tudnak magukból kicsiholni, mint egy mustármag!” Jézus el akarta érni, hogy tanuljunk tőle, mert ő szelíd volt és alázatos szívű. A keresztény életnek ugyanis van egy nagy kísértése: a gög! Vagy ha a gögig éppen nem fokozódnak a dolgok, de a felsőbbrendűség kísértése megjelenhet. Erre Jézus is felhívta a figyelmünket a farizeusról és a vámosról szóló példabeszédben. „Hálát adok neked Uram, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember...” Ezt az önkéntelenül feltörő érzést akarta ellehetetleníteni bennünk, hogy elkerüljük a jóság triumfalizmusát, mely annyi hitetlenségnek és szeretetlenségnek a forrása! Mi vagyunk a családközösség, karizmatikus csoport, karitás, cserkészcsapat, bibliakör, rózsafüzér társulat, és vagytok ti, a többiek.

Ki kell lépnünk az elszigetelt és valljuk be őszintén: bizton-ságot adó csoportjainkból és el kell indulnunk embertársaink felé. Missziós küldetésünk van!

Ferenc pápa rendkívüli missziós hónapot hirdetett meg 2019 októberére: „Ma új lendületre van szükség az Egyház missziós tevékenységében, hogy szembesüljünk a meghalt és feltámadt Jézus hirdetésének kihívásával. Eljutni a perifériákra, az emberi, kulturális és vallási környezetbe, mely még távol van az evangéliumtól: ebben áll az, amit »ad gentes« misszióknak hívunk. Ebben a rendkívüli missziós hónapban imádkozunk azért, hogy a Szentlélek támasszon új missziós tavaszt minden megkeresztelt számára és Krisztus egyházának minden küldötte számára” – szól Ferenc pápa októberi video üzenete.

A missziós imahónap egyik legfontosabb célkitűzése, hogy a keresztények az imádság erejével győzzék le a mai korra jellemző fáradtságot, megszokottságot és beletörődő magatartást. A Szentatya arra kér, tartsák életben Isten népében annak tudatát, hogy „kilépő” Egyháznak kell lennünk, amely arra kapott meghívást, hogy minden népnek elvigye Isten áldását, aki Jézus Krisztus. Az idei rendkívüli missziós október témája – „Megkeresztelték és küldetésre rendelték” – pontosan arra emlékeztet, hogy az Egyház természeténél fogva missziós jellegű.

És tényleg, milyen az én tanúságtételem? Krisztust adom a szeretet cselekedeteimben, vagy csak önmagamam? Átlépe-me félelmeimet?

„Az önmagából kilépő Egyházat szereti, az utca egyházát, mely úton van, amely szüntelenül küldetésben van, megújul, alázatos és ingyenes szeretettel tekint a jövőbe. A kilépő, missziós Egyház nem vesztegeti az időt azzal, hogy siránkozik a már nem létező hívei miatt, az elmúlt idők már nem létező értékei miatt. Nem keres védett oázisokat, hogy nyugodtan éljen; pusztán a föld sója és a világ kovásza kíván lenni.

Tudja, hogy ereje ugyanaz, mint Jézusé: nem társadalmi vagy intézményes jelentőségéből fakad, hanem az alázatos és ingyenes szeretetből.

Senki sincs kizárva az Egyház missziójából. Induljunk el oda, ahol nincs remény és méltóság, éljünk bátran annak bizonyosságával, hogy a Szentlélek már előkészítette az utat az evangéliumi jó hír hirdetésére, mert még „túl sokan élnek az evangélium öröme nélkül. Hív téged, családapát és családayát; téged, aki fiatal vagy és nagy dolgokról álmodsz; téged, aki gyárban, üzletben, bankban, étteremben dolgozol; téged, aki munkanélküli vagy; téged, aki egy kórházi ágyon fekszel... Az Úr azt kéri tőled, hogy legyél ajándék ott, ahol vagy, úgy, ahogy vagy, annak az embernek a számára, aki melletted van; az életet ne elszenvedd, hanem ajándékozd oda; ne siránkozz, ne sajnáld magad, hanem hagyd, hogy a szenvedők könnyei szántsanak bárázdat az arcodon. Nem egyedül kell menned, nem egy vállalkozás küldetésében jársz munkatervvel, hanem a Szentlélek a főszereplő a misszióban.” – mondja a pápa.

Van-e bátorságod odaajándékozni életedet annak, aki melletted van? Vagy inkább siránkozol, panaszkodsz, szenvedsz? „Bátorság, az Úr sokat vár tőled! Bátorság, Anyaszentegyház: légy ismét gyümölcsöző a misszió örömeiben!” – ezzel a buzdítással zárta homíliáját Ferenc pápa a rendkívüli missziós hónapot megnyitó vespéren.

A plébániai közösségeink is megszólítva érzik magukat és ezt a meghívást szeretnék megélni! Fontos, hogy nyitottak legyünk mindenki felé! A szeretet segítő lehetőségeit meghirdetve működjenek csoportjaink. Mindenki felé egy lehetőséget kínálva arra, hogy a segítséget szenvedők bátran fordulhassanak hozzánk. Missziós feladatot ellátva bekapcsolódunk a városi rendezvényekbe. Így közelebb kerülve azokhoz is akik nem tartoznak hozzánk. Így elvive a távolabb lévőkhez is Krisztus örömhírét. A városi újságban havonta megjelenő Életige eljut minden postaládába, azok is részesülnek Isten szeretetéből, akik kezükbe veszik és elolvassák. Az imádság erejében bízva heti egy alkalommal közösen is imádkozzuk a Rózsafüzér imádságot a templomban. „Kilépő” egyház vagyunk, ahogy azt a Szentatya kérte. Néha kicsit bártortalanul, de örömmel és bizakodással haladunk a Szentlélek vezetésével mi a „megkeresztelték és küldetésre rendelték”, felfedezve új utakat és lehetőségeket! Ahogy Ferenc pápa is mondja: „Az Úr azt kéri tőled, hogy legyél ajándék ott, ahol vagy, úgy, ahogy vagy, ...” Igen ez a misszió! A hétköznapi missziója.

Te is misszióban jársz testvérem, amikor hordozod magadban az Evangéliumot és megeled nap mint nap az iskolában, munkahelyeden, az utcában, a boltban, ahol vásárolsz, a kórházi szobában, ahol fekszel.

Add Urunk, hogy legyen bátorságunk kilépni zárt közösségeink biztonságából és megszólítani a távolabb élőket is! Akkor, lehet, hogy hegyek mozdulnak meg és fák szakadnak ki tövestől...

Földi István atya

JÉZUS ÚGY JÖN HOZZÁNK, AHOGY ARRA SZÜKSÉGÜNK VAN

A hozzájuk illő feladattól szárnyakat kapnak a fiatalok

Az Oltáriszentség jelentőségéről, és minden életkorban befogadható csodájáról Csernai Balázs atyával, a veszprémi Boldog Gizella Szeminárium spirituálisával, a 2020-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus megbízott papi felelősével beszélgettünk.

Mennyire vagyunk tudatában az Oltáriszentséghez járulás alkalmával annak, hogy az örök életet elővételezzük?

Végső soron az ember élni akar. Az életminőség javíttatására kitárlták már a fitneszt, wellness-t, de a lényegen, hogy egyszer meg kell halni, nem tudunk változtatni. Valójában az, hogy Jézus a saját életét adja nekünk, azzal meghív minket is az Ő örök, isteni életére, amely a földi pályafutásunkkal nem ér véget. Nagyon szép látni azt, ahogyan emberek veszik magukhoz az oltáriszentséget. Sokszor szemmel láthatóan megnyugodnak, mivel tudják, hogy bár a rájuk váró út ijesztő és idegen, ám már nincsenek egyedül rajta, hiszen Jézus jelenlétében járhatják azt végig.

Az emberek többsége számára ma azonban nem az a kérdés, hogy van-e élet a halál után, hanem az, hogy mi van ma, illetve: van-e élet a halál előtt? Az Oltáriszentség innen nézve is kimeríthetetlen forrás, hiszen nemcsak örök életet ad, hanem teljes életet is. Nagyon sokszor tapasztaljuk, milyen üres lehet egy-egy ember élete. Dolgozunk, szórakozunk, különböző dolgokat teszünk, de ott van bennünk egy ál-

landó elégedetlenség, hogy ez még így is kevés. Jézus adja meg azt a minőségi életet, amelyet befo-gadva megtapasztaljuk a valóban teljes életet, amelyre azt mondhatjuk, hogy így érdemes élni, minden nehézség és szenvedés ellenére is, mert Krisztusban megtaláltuk az élet teljességét.

Mindig hosszú az az út, amelyen az egyes szentmiséken való részvételtől eljutunk addig a felismerésig, hogy valóban itt találjuk meg a lényegest. Nem mindig tapasztaljuk azonnal, hogy itt milyen hatalmas dolog történik. Jézus sokkal többet ad annál, mint ami érzékelhető. Fontos, hogy törekedjünk a szentmisén való teljes jelenlétre. Krisztus mindig jelen van, az ő jelenlétét szétszórtságunkkal sem csorbíthatjuk. Ő tőlünk és jelenlétünk minőségétől függetlenül is egészen odaadja önmagát. Ha észrevesszük jelenlétét és odaadását, akkor döbbenünk rá arra, hogy éppen erre az isteni odaadásra vágyakozunk.

Miként fogalmazható meg az egyes életkorok számára az eucharisztia? Mely kulcsgondolatok mentén ragadható meg ez számukra?

Jézus mindannyiunkhoz jön, és mindig úgy, ahogyan szükségünk van rá.

Gyerekként talán úgy ragadhatjuk meg Jézus jelenlétét, mint egy barát társaságát. Van egy barátom, akiben feltétel nélkül megbízha-

tom. Ebben az életkorban különösen is fontos, hogy nem kell egyedül lennem még akkor sem, ha elmegyek otthonról az iskolába, mert van valaki, aki bennem van, és aki erősebb, mint én.

Krisztus így felfogott jelenléte a fiataloknál már inkább zavaró lehet, mint inspiráló, hiszen amikor valaki elkezd kamaszodni, felnőni, akkor hajlamos úgy gondolkodni, hogy én vagyok a leg-erősebb. Életünknek ebben a szakaszában jó észrevenni azt, hogy Krisztus küldetést ad és számít ránk. A tőle kapott feladat személyes, ha mi azt nem csinálnánk meg, akkor ő nem fogja megcsinálni helyettünk, mert számít arra az erőre, lendületre és tehetségre, ami bennünk van. Vegyük észre, milyen sok fiatal avattak szentté az elmúlt évtizedekben! Ebből láthatjuk, milyen sok fiatal ismerte fel és teljesítette e Krisztustól kapott küldetését. Felőttként sokszor nem merünk bízni a fiatalokban, nem bízunk rájuk valós feladatokat, pedig ha nekik való feladatot kapnak, attól szárnyakat kapnak, és igen jelentős dolgokat tudnak tenni.

Felnőttkorban annak a kérdése válik érdekessé, hogy valamilyen módon életet adjunk. Ha valaki, akkor erre Jézus taníthat meg bennünket. Tőle látjuk, hogy életünk ajándék, és ajándékká kell váljon. Akkor tudunk valóban élni, ha képesek vagyunk odaajándékozni önmagunkat, vállalva ennek összes

nehézségét, kellemetlenségét és szenvedését. Szinte minden jó film is ezt állítja elénk: hogyan lehet egy-egy kitalált vagy valós helyzetben életet adni – s emiatt megyünk be a mozikba.

Az idős emberek szembesülnek lehetőségeik beszűkülésével. Ilyenkor éppen az oltáriszentségben találhatnak rá arra a forrásra, amely messze túlmutat azokon a határon, amelyek között mindennapjaik zajlanak. Mindig nagyon fájdalmas azt látni, hogy emberek, akik egykor nagyon aktív életet éltek, az idő előrehaladtával hogyan válnak egyre gyengébbé ahogyan fizikailag csökken az életerejük. Eleinte folyamatosan utaznak, aztán már csak a saját településükön belül járnak-kelnek, azután már csak a szomszédig jutnak el, végül marad a saját ház, egy szoba, majd egy ágy. Szűkül össze a tér, ám éppen ekkor nyílhatnak meg új, szellemi terek, amelyek közül a legtágasabbat az egészen kicsiny kenyérré lett Krisztus nyitja meg előttük. Ez az életnek egy olyan tere, amelyben feltárulkozik az isteni teljesség. Jár-tam egy időben az ápolási osztályra, s az ott dolgozó nővérek gyakran elmondták, hogy a látogatásom után mindig jobb a hangulat. Holott csupán annyi történt, hogy meggyón-tattam és megáldoztattam azokat, akik azt kérték. Jó volt e visszajelzések alapján rácsodálkozni arra, hogy sokkal több történik, mint ami emberileg elvégezhető vagy felfogható. Krisztus minden életkorban, minden helyzetben önmagát adja, és ezzel válaszol arra a mély emberi szomjúságra, amellyel Istenre szomjazunk így teszi teljessé az életünket minden életkorban, s vezet be földi pályafutásunk után az ő dicsőségébe.

LEGFRISSEBB TUDNIVALÓK A KÖZELGŐ NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSSAL KAPCSOLATBAN

A 2020. szeptember 13. és 20. között megrendezésre kerülő 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra (NEK) 2019. szeptember 13-án nyílt meg a regisztráció.

A Kongresszus valamennyi napjára, programjára szóló regisztráció leggyorsabban online, e-mail cím birtokában végezhető el a központi NEK-honlapon keresztül: www.iec2020.hu/hu/regisztracio. Ugyanitt a papíralapú jelentkezéshez szükséges nyomtatvány is elérhető, letölthető. Lehetőség szerint mindenki végezze el a regisztrációt az egyes programokra november végéig, így hamarabb indulhat meg egyházmegyénkben az utaztatást előkészítő szervezés, többnapos tartózkodás esetén pedig – a foglalható szálláshelyek gyors betelése miatt – a korábban regisztrálók több, akár ingyenes szálláslehetőség közül is választhatnak.

A Kongresszus nyitó szentmiséjén, 2020 szeptember 13-án a Veszprémi Főegyházmegyéből azok járulhatnak elsőáldozáshoz, akik a 2019–2020-as tanévben erre plébánosuk vezetésével felkészülnek, valamint a 2020–2021-es tanévben legalább a harmadik osztályba lépnek (vagy idősebbek). A korábban nem regisztrált elsőáldozók, illetve szüleik lehetőleg még az ősz folyamán jelentkezzenek plébániájukon, hogy az egyházmegye jelentkezési folyamatainak lezárása ezáltal is gördülékenyebben legyen. Kérjük, hogy az elsőáldozó gyerekek szülei is mihamarabb végezzék el az egyéni regisztrációt, valamint gondolják át, a családtagok, rokonok közül ki szeretne még a családdal együtt, a plébániai csoport részeként az elsőáldozásra utazni, mivel az ő regisztrációjuk is szükséges ahhoz, hogy az egyes csoportok utaztatását időben meg tudjuk szervezni.

További információk a NEK-kel kapcsolatban a központi honlapon (www.iec2020.hu), az érsekségi honlapon (www.veszpremiersekseg.hu) érhetők el.

LEGYEN ÖRÖM AZ ISKOLAKEZDÉS

A rendezvényen húsz rászoruló gyermek kapott ötezer forint értékű vásárlási utalványt, írószert, tollat és tartós élelmiszerekből álló csomagot. Bebesi Józsefné, az intézmény igazgatója köszönetet mondott a karitásznak a rendszeres támogatásért, kérte Szijártó Lászlót, a Veszprém Főegyházmegyei Karitászigazgatóját, kísérje figyelemmel a mostani tanévben is a működésüket. Szerenka Miklós általános érseki helynök azt kívánta a diákoknak, hogy leljenek örömet társaikban, tanítóikban, majd tanév végén a jó eredményekben is. Nagy József főesperes, sümegi plébános kijelentette, a hittan nem egy tantárgy, nem valamit tanulunk, hanem valakit megismerünk. A keresztény ember életfelfogása más, ők törődnek egymással, nem csak szavakban, tettekben is. Kívánta a diákoknak, hogy a tanév során növekedjenek tudásban, jó tettekben, szeretetben. Végh László, Sümeg polgármestere hozzátette, Isten nélkül nincs szeretet sem a családban, sem az iskolában. A kapott ajándékokat használják olyan szeretettel, amilyennel kapják. Mindenki nyújtsa a képességei szerinti legjobb teljesítményt a tanévben. Polgárdy Imre, a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke a karitás és az

önkormányzat jó együttműködését emelte ki. Szijártó László köszöntőjében elmondta, a kormány sokat segít a családoknak, és amelyeknél szükséges, a karitás is nyújt támogatást. A Legyen öröm az iskolakezdés akcióban országosan 30 millió forint értékben, Veszprém megyében egymillió 50 ezer forint értékben osztottak ki utalványt, a főegyházmegyei karitás alapítványa több mint kétmillió forint támogatást nyújtott. A segítség a szülők terhein enyhít, a gyerekeknek pedig örömet okoz, így talán könnyebben megy a tanulás, a nemzeti és keresztény hagyományaink elsajátítása.

ORSZÁGOS SZOCIÁLIS-KARITATÍV ALAP ÉS IDŐSKÉPZÉST TART A KATOLIKUS KARITÁSZ

A Katolikus Karitás – Caritas Hungarica szervezésében 8 órás Szociális-karitatív alapképzésben, illetve idősképzésen vettek részt Tekenyén és Tamási-

ban, a karitás önkénteseink és munkatársaink a múlt héten. A képzés célja az volt, hogy a Karitás önkéntes munkatársai segítséget kapjanak ahhoz, hogy önkéntes csoportjuk működését képesek legyenek hatékonyan megszervezni, programjaikat jól körül határolni, lebonyolítani, forrásokat keresni, s mindezt a segítő szeretet lelkeségével közösségben megélni. Fontos cél, hogy szociális és karitatív feladatok hatékony és célszerű lebonyolítását segíteni tudják és az önkéntes munka a leghatékonyabban hasznosuljon a rászorulóknak számára. A következő területekről lehetett tudást, információt elsajátítani: Mi a karitás munka?, Közösség, Önkéntesség, Program, projekt, Karitás csoportmunka. A Karitás 8 tevékenységi területe: karitatív munka családokkal, idősekkel, fogyatékkal élőkkel, szenvedélybetegekkel, hajléktalannal, hátrányos helyzetű kisebbségekkel, menekültekkel, katasztrófa helyzetben. Reméljük, a képzéssel, hatékonyabb és még sikeresebb munkát fogunk tudni végezni a jövőben!

ÖRÖMTELI NYÁR ÉS ISKOLAKEZDÉS A ZIRCI ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET KATOLIKUS KARITÁSZ TÁMOGATÁSÁVAL

Második éve van lehetőség az „Erzsébet a Kárpátmedencei Gyermekéért Alapítvány” szervezésében Családi Erzsébet táborban való részvételre a Balaton északi partján. A karitászcsoportok által gondozott családoknak az Országos Katolikus Karitászhoz kellett benyújtaniuk részvételi igényüket, majd az Erzsébet Alapítvány táboroztatási rendszerében lehetett pályázni. Csoportunk élt ezzel a lehetőséggel és öt család 12 fő gyermekkel a nyári folyamán egy hosszú, tartalmas és gondtalan hétvégét tölthetett Zánkán, Magyarország legnagyobb táboroztatási programjának keretében. Hazaérkezvén a családok elmondták, hogy sok közösségépítő, színes programban volt részük, és nagyon jól érezték magukat. Voltak, akik először vettek részt családjukkal közös üdülésen. Sok család számára az iskolakezdés nehéz anyagi megterhelést jelent. A zirci Árpád-házi Szent Erzsébet Katolikus Karitászcsoport évek óta segíti, támogatja a nehéz anyagi helyzetben élő családokat és igyekeznek hozzájárulni a kiadásokhoz. A Zirc Városi Önkormányzattól kapott 200 000 forintos támogatást a karitászcsoport saját forrásából kiegészítette, így a WB-Iron Papír és Írószerszám üzletben a leadott névsor alapján 35 család 54 iskolás gyermeke 4 440 forint értékben vásárolhatott. Ezen családokat augusztus 31-én vártuk a karitászcsoport irodájában, ahol tartós

élelmiszer- és mosószerszámot is átvehettek. A Veszprém Főegyházmegyei Karitászhoz is nyújtott be pályázatot a karitatív csoport. Az elnyert 5x5000 forint értékű Erzsébet-utalványt az öt legrászorultabb család kapta, amit tankönyvre, taneszközre, ruhák, cipők vásárlására költhetnek. Köszönet a WB-Iron Bt. Papírbolt dolgozóinak és az önkéntes középiskolásnak a segítségért. Ulrich Józsefné karitászcsoportvezető

SIKERESEN ZÁRULT A MAGYAROK KENYERE GYŰJTÉS MEGYÉNKBEN

Tíz tonna liszt gyűlt össze megyénkben a Magyarok Kenyere gyűjtésben — az alapanyagot karitatív szervezetek juttatják el a rászorulókhöz. A program idei eredményeiről Sövényházi Balázs, a Nemzeti Agrárkamara Veszprém megyei elnöke számolt be csütörtökön. Az idei gyűjtés során megyénkben 16 tonna búzát ajánlott fel 155 adományozó, ami 7 tonnával haladta meg a tavalyi mennyiséget. Az adományt a kádártai Szatmári Malomban őrölték összesen 10 tonna liszté. Három tonnával a határon túli magyarokat támogatta a megye, míg hét tonnát helyben osztanak szét a rászorulók között karitatív szervezetek, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Veszprém Főegyházmegyei Karitászcsoport és a Vöröskereszt Veszprém megyei szervezete.

A Katolikus Karitás� Caritas Hungarica Díjjal ismeri el azon önkéntesek munkáját, akik hosszú évek óta áldozatosan szolgá-
lják rászoruló, magányos, beteg embertársainkat. Idén 39 önkén-
tes részesült az elismerésben, melyet október 5-én vehettek át.

A díjátadó ünnepség kezdetén Spányi Antal székesfehérvári
megyéspüspök, a Katolikus Karitás� elnöke koncelebrált há-
laadó szentmisét mutatott be a Magyar Szentek Templomá-
ban. Jelen volt Mádl Dalma, a Karitás� jószolgálati nagykö-
vete, és Klaus Höhn, a segélyszervezet németországi nagykö-
vete. A szentmise után Spányi Antal és Écsy Gábor, a Ka-
tolikus Karitás� országos igazgatója adta át a Caritas Hun-
garica díjakat. A Veszprémi Főegyházmegye díjazott Ka-
ritás� önkéntesei:

SABJANICS JÓZSEFNÉ

Hétgyermekes édesanyaként Árpád-házi Szent Erzsébet
lelkületével a segítő szeretet önkéntese volt hosszú éveken
keresztül a KALÁSZ-ban és a KARITÁSZ-ban is, amíg
2014-ben a stroke ágyba nem kényszerítette. Most onnan
folytatja a szolgálatot, gondoskodást, imádságot, engeszte-
lést mindazokért, akiket egykor a gondviselő Isten rábízott.
Piroska – férjével együtt – hét gyermeket nevelt fel, adott a
kezükbe megélhetést, és a lelkükbe erős katolikus hitet, s ezt
a hivatást folytatta a 17 unoka lelkiismeretes nevelésével.
A teljesség igénye nélkül: Élelmiszer csomagok összegyűj-
tése, raktározása, kiosztása rászoruló családoknak, idős, be-
tegek embereknek; Szeretetsomagok összeállítása és eljutta-
tása a nélkülözőknek, a zalaegerszegi kórház betegeinek;
Betlehemes játékok szervezése évről-évre, amelyet a gyer-
mekek adtak elő családoknál; Idős, ágyban fekvő betegek
rendszeres látogatása, húsvéti, ill. karácsonyi gyónás és ál-
dozás lehetőségének előkészítése, a plébánossal való egyez-
tetése; Üres plébániaépületekben táborok szervezése, lebo-

nyolítása szegény családoknak;
A sümegcsehi boldog J.H. New-
man-kápolnánál a sümegi feren-
ces atyákkal összefogva KARI-
TÁSZ-találkozók szervezése, le-
bonyolítása lelki programokkal
és szeretetvendégséggel. Életével
igyekezett megmutatni, mit jelent,
amit Szt. Pál írt a korintusi hívek-
nek: „A gyöngék közt gyöngé let-
tem, hogy megnyerjem a gyöngé-
ket. Mindenkinek mindene lettem,
hogy mindenkit üdvözítsek.
Mindezt az evangéliumért teszem,
hogy nekem is részem legyen
benne.” (1 Kor 22-23) S ami a
legfontosabb! Tudjuk, hogy földi
életünk már a megkezdett menny-

ország kell, hogy legyen, és tapasztaljuk, hogy szentek között
járunk. Piroska közelében ez erőt érezhető!

Sabjanics Józsefné helyett fia Sabjanics Miklós herendi plé-
bános vette át Budapesten az elismerést, majd október 15-én
Udvardy György érsek jókivánságaival és Szijártó László, a
Veszprém-Főegyházmegyei Karitás� igazgatójával együtt ad-
ták át részére a vaseszregi Idősek Otthonában.

SZÚCS ISTVÁNNÉ

A keszthelyi Karmelhegyi Boldogasszony Karitás� cso-
port pénztárosa és csoportvezető helyettese. A csoport
munkájába 7 éve aktívan, lelkiismeretesen részt vesz.
Nyugdíjasként a családja ellátása mellett minden munká-
ból kiveszi a részét. A Kis Szent Teréz Plébánia tevékeny-
ségébe- templom takarítás, virág díszítés, plébániai értesít-
ő postázása stb. – lelkiismeretesen részt vesz. A húsvéti és
a karácsonyi csomagok kiosztásának, amit a szegények-
nek adományoz a csoport, ennek a fő szerzője. A családok
és a betegek látogatása kiemelt feladatai közé tartozik. A
beiskolázási segélyek szervezésében is fő szerepet vállal.
A partner szervezetekkel folyamatos kapcsolatot ápol a
szükséges információk összekapcsolásában.

CZIMER LÁSZLÓ

15-16 éve a keszthelyi Karitás� alapító aktív tagja. A
keszthelyi Kis Szent Teréz Plébánia mellett működő Kár-
melhegyi Boldogasszony Karitás� Csoport egyik kiemelke-
dően aktív és hűséges önkéntese. Mintegy 10-02 rászoruló
családdal tartja napi szinten a kapcsolatot és segíti őket a na-
pi problémák megoldásában: beiskolázási támogatás, beteg
ellátás, gyógyszerek kiváltása, tűzifa beszerzése. A plébánia
napi feladataiba is szívesen besegít. Minden évben ő gon-
dozza és ápolja az elhunyt hajléktalanok sírjait.

AZ UTOLSÓ VACSORA GESZTUSAI

Az utolsó vacsoráról elmélkedve jó ránézni nemcsak Jézus szavaira, hanem gesztusaira is. Hiszen ezekben az egészen egyszerűnek tűnő tettekben benne van a Mester egész élete, amelyet éppen az utolsó vacsorán, majd minden szentmisében ad nekünk. Éppen ezért ismétli el a pap minden szentmisében ezeket a gesztusokat. Jézus a kenyeret kezébe veszi, hálát ad, megtöri, és odaadja tanítványainak. Egészen egyszerű tettek ezek, semmi különleges nincsen bennük első ránézésre, ám Jézus éppen az ilyen egyszerű, hétköznapi tetteiben adja oda magát.

Kezébe vette... nem mástól kapta, hanem saját kezdeményezéséből teszi azt, amit elkezd. Ahogyan Isten a teremtéskor kezébe veszi az agyagot, s megformálja belőle az embert - egészen újat teremtve, úgy tesz Jézus is: kezébe veszi a kenyeret, s valmai egészen új lesz abból teremtő szavára. S ebben a kenyérben és kehelyben benne van Jézus egész élete. Benne van a sok rejtett év, amikor feltűnés nélkül élt és dolgozott, benne van tanítása, tanítványai kiválasztása és formálása, benne vannak a gyógyítások, s benne van mindaz, ami a következő órákban vár rá: az elárultatás, a vallatások, kínzások, a látszatper, az igazságtalan ítélet, a keresztút s a halál. Mindezt kezébe veszi Jézus, mindezt tudatosan elfogadja, nem menekül és nem tér ki a múlt, a jelen és a jövő valósága elől. Jézus mindeközben nem kér tanácsot, a tanítványok még aligha értik, micsoda pillanat részesei lehetnek. Jézus önállóan dönt, saját maga kezdeményez, s csak ő tudja a maga mélységében, amit tesz. Ám csak látszólag van egyedül: hiszen mindent az Atyával egységben tesz, tudva, hogy élete e jelentős pillanatában is egászen az Atya kezében van.

Hálát adott... követve ezzel a zsidó étkezési szertartásokat. A pászka alkalmával hálát adtak Istennek a szabadításért (még ha idegen megszállás alatt is éltek), az élet ajándékáért, a gondviselésért. Jézus hálaadása ugyanolyan tudatos, mint az, ahogyan kezébe veszi a kenyeret és a kehelyet. Most is hálát ad az Atyának, aki meglátogatta a népét, aki nemcsak a múltban, hanem a jelenben is gondoskodik az emberről és népéről. Jézus hálát ad a tanítványokért, azokért, akik felé az Atya üzenetét és Országát közvetítette. Hálát ad a saját életéért is, mert tudja, hogy mindaz, ami történt, történik és ami rá vár, az Atya ajándéka. Tudja, hogy az Atya az élet Istene, aki mindent megtesza azért, hogy népének élete legyen és bőségben legyen. Ez Jézus

életének is a célja, s most is tudja, hogy a rá váró szenvedés is az életet szolgálja. Jézus tehát messzebb lát a szenvedésnél és a keresztnél: látja azt az életet, amely majd keresztjéből fakad az egész világ számára. Ezért ad hálát az utolsó vacsorán. S ez a hálaadás oly fontos volt neki és az első keresztényeknek, hogy erről kapta nevét az utolsó vacsora későbbi emlékezete, az eucharisztia is. E szó ugyanis görögül éppen ezt jelenti: hálaadás, köszönet.

Megtörte... ugyanúgy, mint ahogyan ez minden más étkezéskor szokásban volt. Mert akkoriban a kenyerek olyasmi formájúak voltak, mint egy lángos, amelyet mindig a házigazda tört meg és osztott ki. A kenyértörés a leghétköznapibb események közé számított, naponta többször is megismélték. S Jézus éppen ezt a gesztust választja arra, hogy értelmezze vele életét és mindazt, ami rá vár. Amikor ugyanis megtöri a kenyeret, jelzi, hogy az ő élete is hamarosan megtöretik. A baráti hűtlenség, az igazságtalan igazságszolgáltatás és az emberi gonoszság áldozata lesz. Persze nemcsak Jézus élete törik meg, hanem mindannyiunké. Jézus tehát osztozik mindazon megtöretésben, amely földi életünkben ér bennünket, kezébe veszi azt, s a maga megtöretésének részévé teszi. Ezzel mutatja meg, hogy az az Isten, akit mi alkalmasint erőszakosnak és bosszúállóknak képzelünk el, Jézusban magára veszi gyengeségünket, felemeli megtöretésünket, hogy azt az élet forrásává alakítsa át.

Tanítványainak adta... akik talán csak sejtették ezen óra magasztos voltát, de lényegét bizonyára csak később értették meg. Isten legfőbb célja, hogy nekünk ajándékozza magát. A kenyeret csak akkor lehet kiosztani, amikor már megtörtük (felszeltük), ám a kenyértörés célja mindig az, hogy azt kiosszák, hogy mindenki részt kapjon belőle. A megtört kenyérben Jézus saját magát adja oda: amit a kezébe vett, amiért hálát adott, s azáltal, hogy nemcsak az utolsó vacsorán, hanem a szenvedésben és a halálban is nekünk adta életét. S mindezt éppen azért adja tanítványainak is, hogy az idők végezetéig ünnepeljük Jézus odaadását, s az idők végezetéig minden emberhez eljusson a krisztusi örömhír: Isten megtestesült Fia mindenben osztozott, életünkben, nekünk adta magát, hogy belőle táplálkozva életünk legyen. S mindaz, amit mi magunk élünk át örömben és megtöretésben, az az ő nagy áldozatának a része legyen, s a világ életét szolgálja.

Csernai Balázs atya

CSALÁDOK A PÁLOSOK NYOMÁBAN

Családok zarándoklata a Veszprémi Érsekség Családpasztorációs Munkacsoportjának szervezésében

A tavalyi salzföldi zarándoklatunkat követően idén is a pálosok nyomában járt az egyházmegye családjait képviselő mintegy 100 zarándok 2019. szeptember 28-án Nagyvázsonyból Tálodra. A résztvevők között minden korosztály képviseltette magát, idős és egészen fiatal résztvevője egyaránt volt az útnak. A program egy újabb lehetőséget kínált arra, hogy idei jelmondatunkat: „Keress Krisztus képmását minden arcvonásban!” a mindennapokban is átélhessük, gyakorolhassuk. Az Ő képmását látva a mellettünk gyaloglóban könnyebb szeretni, a fájdalmakat együtt hordozni!

A zarándokok Nagyvázsonyban gyülekeztek, és imával megerősítve indultak útnak. Tisztartó Dávid diakónus vezetésével kérték a Meny-

yei Atya áldását a résztvevő családokra, köztük a számos gyermekre. Lelki vezetésének ívét az ember földi és égi zarándokútjának folyamata adta az egyes állomásokon: a zarándok, a szenvedő és a megdicsőült Egyház három szakasza. Induláskor evilági életünkre irányította figyelmünket. Elmélkedését az első kenyérszaporítás /Márk evangéliuma 6. fejezet/ felolvasásával kezdte. Szeptember lévén bizonyára sokan érezzük, hogy a tanévkezdés rohanásaiban nem jut idő és erő sokszor talán még az evésre sem, nem hogy az elcsendesedésre, elvonulásra. A di-

akónus kérte, emlékeztessen bennünket ez a rövid zarándoklat, hogy szükséges a bensőnkre való odafigyelés is!

Utunkon elindulva az első megálló a pálosok egykori Szent Mihály kolostorának romjainál volt. Itt Szegei László, nagyvázsonyi lelkes helyörténész ismertette a hely és a környék történetét, a pálosok megtelepedését, majd elvándorlását a faluból. A híres hadvezér, Kinizsi Pál telepítette ide a szerzeteseket, építette számukra a kolostort és újjátta fel az Árpád-kori alapokon álló Szent István-templomot. Szendrői halála után földi maradványait a pálosok hozták haza, és kívánságára Nagyvázsonyban, a kolostor falai között helyezték örök nyugalomra. Az épületre sajnos – több építményhez hasonlóan – szomorú sors várt: a környékbeli főurak, attól tartva, hogy a törökök erődítményt rendeznek be és onnan támadják a várat, felrobbantották. Itt, a romos állapotában is lenyűgöző kolostornál családjaink ismét együtt imádkoztak, énekeltek. Egy keresztet körbe adva azokra gondoltunk, akiknek a nehézségeit kicsit mi magunk is hordozzuk. Ezt követően az egykori Tálod falu Szent Ilona-templomának romjai-

A SZENTLÉLEK MAGA A KOMMUNIKÁCIÓ

nál álltunk meg. A falura ezen kívül több nyom is emlékeztetett: Magyarország egyik legrégebben alapított és Szent Erzsébet nevére szentelt pálos kolostorának maradványai, valamint a kővel kirakott medence a forrással. A megszentelt hely kiváló alkalmat adott, hogy imádkozzunk azokért a meghalt lelkekért, akik szenvedő útjukat járják a túlvilágon.

Innen már csak egy rövid szakasz volt hátra a célunkig, a Kinizsi-forrásig. A változatos terepen kicsit megfáradva meghallgattuk Márk evangéliuma megkezdett fejezetének második felét. Imánkban a megdicsőült Egyház tagjaiért, valamint saját magunkért is fohászokodtunk, hogy utunk végén mi is eljussunk végső célunkhoz, a mi Mennyei Atyánkhoz.

Mire a dicsőítő énekek végére értünk, megérkezett az ebéd is. A lelki táplálék mellett a testi is kelően feltöltött felnőttest és gyermekeket egyaránt, hogy a visszautat is jól bírjuk, miután gyermekeink métáztak és több kör számháborút lejátszottak.

Őszi zárándoklatunk megerősített bennünket abban, hogy érdemes a Főegyházmegye családjai számára alkalmat teremteni az Istennel és egymással való találkozásra, együttlétre. A Jóisten kegyelme segített bennünket, hogy zárándoklatunk szép időben, rendben lezajlott, az Ő dicsőségére egyetértésben tölthettünk el egy lelki tartalmakban is gazdag napot!

Köszönet illeti ezért a résztvevőket és a segítőköt!

György Adrienn

A Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodájának szervezésében látogatott el hozzánk Lothringer Éva szociális testvér, családterapeuta október 18-án, akit a nyári családtábor résztvevői már ismertek és nagy szeretettel vártak vissza. Az előadásnak a veszprémi Padányi Katolikus Iskola díszterme adott otthont.

Éva nővér előadásának címe „Miért nem érted, amit mondok?! – Házastársi kommunikáció Alapfok” volt. Nagyon sokan voltak kíváncsiak arra, vajon egy megszentelt életű családterapeuta mit mond a házaspároknak ebben a témában. A nővér már a bevezetőjében is magasra tette a mércét. A szentmise liturgiájából idézett rész – A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete és a Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal – latin eredetije adja a fentebbi cím megoldókulcsát. Amit mi magyarul egyesítő erőnek hívunk, ott a latinban a communicatio szó szerepel. Éva nővér bátorított bennünket, hogy merjünk a Szentlélekhez imádkozni és a segítségét kérni a sikeres közlés, sikeres információcsere érdekében – ahogy ő a kommunikáció fogalmát meghatározta. A sikeres közlésnek, vagyis a jó házastársi kommunikációnak nagyon sok olyan akadálya lehet, melyek viszonylag könnyen és egyszerűen kijavíthatók. Ilyen például, hogy a házastársak számára mást jelenthet a csend és a zaj, mások a hozott szókások, vagy ha az egyik folyamatosan félbeszakítja a másikat, vagy jót szól, de rosszkor.

Ennél mélyebb szint, ha a kommunikáció milyenségét nézzük. Ez

ugyanis a kapcsolatról árulkodik. Milyen a belső képem a társamról, akihez beszélek vagy akit hallgatok? Még mindig az, amilyennek a megismerkedésünk során láttam, vagy észreveszem a változásokat is? Milyen (hátsó) szándékot tulajdonítok a közlésnek? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel irányította Éva nővér figyelmünket arra, hogy házasságunkban, kapcsolatainkban óriási jelentősége van közléseink milyenségének. Gondolatait megoldáskísérletekkel zárta, melyek közül az egyik gyöngyszem: „Hajtsd oda szíved fülét a másikhöz!”. Tudjunk figyelni a szívünkkel is a másokra és merjünk imádkozni a Szentlélekhez közléseink sikerességéért!

A nővér lerakta számunkra az alapokat. Bizonyára mindannyian kaptunk útravalót, gondolkodni- és változtatnivalót is. Reméljük, lesz alkalmunk a házastársi kommunikációról középhaladó, haladó szinten is hallani, majd ezáltal továbbfejleszteni közléseinket!

Istennek legyen hála, hogy ismét szentelhetünk egy estét házasságunk ápolására, egységünk mélyítésére!

György Adrienn

LIBANON, A VALLÁSI SOKSZÍNŰSÉG HAZÁJA

Filmvetítés és beszélgetés Koncz Attila filmrendezővel

Koncz Attila filmrendező, riporter „Koronája a felhőig ér...” – Utazás a cédrusok földjén című dokumentumfilmjének vetítésével, majd ehhez kapcsolódó előadásával vette kezdetét a veszprémi Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény programsorozata az érseki palotában az idei Ars Sacra Fesztivál keretében.

A vetítés előtt Udvarhelyi Erzsébet gyűjteményi igazgató köszöntötte a rendezőt, aki már otthonos Veszprémben, hiszen tavasszal is bemutatták egyik filmjét, amely a Szentföldre vezette el a nézőket. Ezután a rendező rövid tájékoztatást adott az alkotásról, amely Libanon évezredes vallási-politikai-történelmi örökségébe nyújt betekintést, és ami a Duna Televízió, majd az MTVA immár húsznál is több esztendeje hétről hétre sugárzott Isten kezében című dokumentumfilm-sorozatának része. A filmekkel – mint mondta – a Gondviselés szerepét szeretnék bemutatni sokféle példán keresztül, és az a tapasztalatuk, hogy ezekre a tanúságtételekre nagy igény van a közönség körében.

A világban sok kultikus, szent hely létezik, nemcsak a keresztény kultúrában, hanem valamennyi vallás és egyházi közösség számára. Ezekben a helyeken ugyanúgy megtapasztalható az isteni jelenlét, mint minden ember személyes életében is. Ezt követően rátért most bemutatott filmje témájára, amely Libanonba vezeti el a nézőt. Felvetődhet a kérdés, hogy ez a közel-keleti ország miért fontos a keresztény ember számára, hiszen a kereszténység bölcsője a Szentföld, azaz a mai Izrael. Azért fontos, mert miként a megszületett gyermeknek sem csupán bölcsője van, hanem azt sokan állják körül, ugyanúgy a Szentföld környezetében is vannak más területek, amelyek a kereszténység történetének legelső pillanatairól, az egyház születéséről tanúskodnak. A hagyomány egyébként azt vallja, hogy maga Jézus is eljutott a mai Libanon területén néhány településre, ugyanakkor a kereszténység, amikor a jeruzsálemi zsinat nyomán más népek, más kultúrák felé nyitott, arra először éppen itt talált módot: Ciprus, Libanon és Jordánia területén, ahonnan aztán világhódító útjára indult Krisztus egyháza.

A vetítés után a rendező térképeken szemléltette mindazt a történelmi változást, amely a közel-keleti térségben történt az első világháborútól napjainkig – az oszmán, majd a francia uralomtól Libanon függetlenségének elnyeréséig. Az ezt követő beszélgetés során szót ejtett

Khalil Gibran maronita keresztény költő, filozófus, képzőművész személyéről, akit a filmnek, úgy mond, szellemi vezetőjeként szerepeltet, s aki igazi polihisztor volt: festett, rajzolt, írt, és a közel-keleti térség történelmi-vallási-filozófiai sokszínűségét úgy tudta szintetizálni Próféta című művében, hogy az mindenki, keresztények és muszlimok számára egyaránt elfogadható, értékelhető és elgondolkodtató legyen. Később Libanon vallási sokszínűségéről szolt, ahol megközelítőleg tízezer kilométernyi területen másfél tucatnyi vallási közösség él békében egymás mellett, 40 százalékban keresztények, 60 százalékban muszlimok. Bár napjainkban valóban tiszteletben tartják egymást, de 1975-től másfél évtizeden át polgárháborús körülmények uralkodtak az országban, ennek nyomai pedig a mai napig fellelhetők. Libanonban jelenleg egészen sajátos politikai rendszer működik, amely (bár vitatható, mennyire demokratikus) biztosítja a békét: a mindenkori államfő maronita keresztény, a parlament elnöke síita muszlim, a kormányfő pedig szunnita muszlim. Tanulságos, hogy az együttműködés kényszere, amit a törvények rögzítenek, tartós békét teremthet ellentétes világnézetű népek, népcsoportok között is.

Szó volt a beszélgetésen a jelentősebb városokról is, amelyek a kereskedelem és a hajózás ősi központjai voltak a tengerparton (Türosz, Szidón és Büblosz), illetve jelentős a főváros, Bejrút, valamint Tripoli és Harissza is (utóbbi híres Mária-kegyhely, amely keresztények és muzulmánok közös zarándokhelye). Ezzel kapcsolatban a rendező kiemelte, hogy a Korán is szép szavakkal emlékezik meg Jézusról és édesanyjáról, Máriáról. Libanonban a kereszténység és a muszlim vallás békés találkozása egészen egyedülálló, mert nem csupán elméleti lehetőség, hanem a gyakorlatban létező valóság. Muszlimok és a keresztények gyakran felkeresik egymás szent helyeit, Bejrútban templomaik egymás mellé épültek, s nyitottak mindenki számára. Megvalósul a kölcsönös tisztelet és az elfogadás egymás iránt. Mindez persze abból fakad, hogy a libanoniak évtizedeken át

megtapasztalták, amikor a kereszténység és a muszlim vallás ellentéte véres és fájdalmas valóság volt.

Koncz Attila beszélt a harisszai Miasszonyunk-kegyszoborról is, illetve a hozzá kapcsolódó zárándokhagyományokról, és az ország északi részén található Isten ligetéről, amely nevezhető rezervátumerdőnek is, hiszen Libanonban ma már ilyen mennyiségben csak itt található meg a vidék legértékesebb fafajtája, a cédrus, amely a Bibliában is a gazdagságot jelképezte. Végül az igazgatónő a vendéget saját meghatározó élményeiről és távlati terveiről kérdezte. Koncz Attila hangsúlyozta, azért tartja különösen izgalmasnak, hogy Libanont megismertesse a közönséggel, mert ennek az államnak a keleti és a nyugati kultúra hatásaiból leginkább a jót sikerült megőriznie napjainkig, és összepárosítania ezeket a helyi értékekkel. Mi itt Európában mindig elégedetlenek vagyunk azzal, amink van, mindig hiányolunk valamit, mindig mást szeretnénk – mondta. A keleti ember viszont egészen más: hálás azért, ami megadatott neki, tud örülni a mának, értékeli azt, amije van, amit Istentől kapott. Ez a fajta életöröm pedig építő tud lenni, tervekre sarkallja őt, ami nem feltétlenül anyagi természetű, ugyanakkor lelki, szellemi gazdagodást jelent számára. S ebből következik, hogy a kereszténység, az egyházi élet is sokkal vitálisabb ott, mint nálunk Európában. Ebben tehát nekünk nagyon sok tanulnivalónk volna

– mutatott rá. Terveivel kapcsolatban kiemelte, hogy a Ciprus–Libanon–Jordánia tengely számára még sokáig ismerkedésre és megismertetésre méltó terület marad, ezért szeretné további filmekre vinni az itt szerzett élményeit, tapasztalatait, valamint egy zárándokok számára készült útikönyvben is összefoglalni mindezeket.

Toldi Éva

ASSISI SZENT FERENC, AZ ELSŐ REFORMÁTOR

Naphimnusz címmel tartott vetített képes előadást az Ars Sacra Fesztivál keretében, Veszprémben, az érseki palotában Toldi Éva tanár, újságíró az idén 810. jubileumát ünneplő ferences rend alapítójáról, Assisi Szent Ferencről. A rendezvényen az előadó felidézte a rendalapító életútját, középpontba állítva, hogy a keresztény egyház első reformátorának is lehet őt tekinteni és szellemi-lelki hatása máig él.

Az előadás bevezetéseként Udvarhelyi Erzsébet, a programot szervező Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény igazgatója az érseki palotában idén nyílt reprezentatív tárlat (Nápolytól Velencéig – Az itáliai barokk festészet két évszázada) alkotásaira reflektálva emelte ki azokat az itáliai barokk festményeket, amelyek Assisi Szent Ferencet mutatják be élete különböző állomásain (többek között Caravaggio, Jusepe de Ribera, Luca Giordano, Francisco de Zurbarán festményeit). Az estet Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek nyitotta meg Assisi Szent Ferenc mindannyiunkat megszólító imádságával: „Uram, tégy engem a békéd eszközévé, / hogy szeretetet hozzak oda, ahol gyűlölet van, / hogy a

megbocsátás szellemét hozzam oda, ahol széthúzás van, / hogy harmóniát hozzak oda, ahol hamisság van...” Ferenc testvér imája 800 év múltán is aktuális, különösen napjainkban magyar földön és Európában. Fohásza megszólít, elgondolkodtat, megállít vallási, közéleti, politikai, kis- és nagyközösségi vitáinkban, mindennapjainkban, mutatott rá az előadó. Ha mindazt, amit lelki tükörként elének állít, naponta megvizsgálánánk magunkban, s próbálnánk aszerint élni, vagy csupán megközelíteni azt, szebb lenne, jobb lenne a Föld, megszűnnének a háborúk, az emberek közötti kizsákmányolás, mindenfajta békétlenség és szeretetlenség, amely most is beárnyékolja mindennapjainkat. Majd irodalmi, képzőművészeti és zenei

illusztrációkkal végigkísérte Szent Ferenc életének állomásait, ifjúkori megtérését a San Damiano-templomban Krisztus keresztye előtt. Bemutatta azt az utat, melynek során a dúsgazdag apja aranyait számlálatlanul szóró, dorbéző „gazdag ifjúból” (akit a hatalom és a nemesi cím megszerzésének vágya hajtott) ’poverello’-vá (Isten szegénykéjévé) „tisztult”, nemesedett, meghallva a küldetés hívó szavát, s a szegények, árvák, betegek iránti szolgálatra szánta egész életét. Ferenc ugyanis felismerte, hogy Istent szolgálva minden lelki kincs az övé lehet, s ez megváltoztatta életét.

Kiemelte az előadó Ferenc sodró hatását korának emberére, szűkebb és tágabb közösségeire, rámutatva, hogy méltán tekinthetjük őt a keresztény egyház első reformátorának, az igazi reformátornak, akinek Isten ígéjéhez, az evangéliumokhoz visszavezető igehirdetői tevékenysége, példát adó élete új krisztusi frissítő áramlatot hozott az egyházba, anélkül, hogy egyházszakadás követte volna azt. Példájával, tanúságtevő életével szinte megfordította, megrázta, életre ébresztette a 12–13. századi süllyedő, hatalomtól, pénztől kisiklott erkölcsű feudális világot, amikor az egyházba is belépett a pénz- és hatalomvágy, Isten népe és a papság, a szerzetesek, a püspökök között is többen messzire tévelyedtek a Tiszta Forrástól, a Jó Pásztor-tól, Krisztustól és az evangéliumi élettől. Ferenc egyszerűségével, szelídségével, alázatosságával immár nyolc évszázada hat. Az Ecclesia semper reformanda (az Egyház mindig megújulásra szorul) elve ugyanis Szent Ágoston óta aktuális. A reformátorok 300 évvel Szent Ferenc után ezért úgy is fogalmaztak: Ecclesia semper reformari debet (Az Egyházat mindig reformálni kell!). E mondat mögött ott van az a meggyőződés, hogy az egyház nem lehet soha az ige feletti tekintély. Ha az egyházat Isten ígéje, Isten útmutatása hívta életre, akkor az ígének kell engedelmeskednie, és az ígének kell helyreigazítania őt, ha tanításában vagy gyakorlatában eltér útmutatásától. Tehát az egyháznak vissza kell igazodnia az alaphoz, vagyis a Szentíráshoz, ez a keresztény egyház megújulásának mindenkor alapja, feltétele volt/van és lesz, emelte ki az előadó.

Amikor 1209. április 16-án a már köréje gyűlt testvérek közösségével Ferenc Rómába érkezett, hogy pápai jóváhagyást kérjen közössége számára, Colonna bíboros e szavakkal ajánlotta III. Ince pápa figyelmébe őt: „Úgy hiszem, ő az, aki által az Úr az Egyház hitét az egész világon meg akarja újítani.”

A Szent Ferenc-i lelkeség lényege egy új istenkép, idézte az előadó Barsi Balázs ferences szerzetes szavait. Ferenc

„szinte a ’bőrén’ tapasztalta meg, hogy Isten Atya. Nem felülről lehajló feudális úr, nem a keresztes háborúk Istene, hanem alázatos. Közösségét ez a felismerés határozta meg. Az előjárók szolgálak, az alattvalók urak, de mind testvérek.”

Az előadás nyomon követte a ferences rend női ágának, a klarisszák rendjének, valamint a családos, világi harmadrendnek a megalakulását is, valamint bemutatta Ferenc testvér szolgáló szeretetkapcsolatát az egész teremtet világhoz is, a természethez, a növényekhez és az állatokhoz. Felhangzott a hallgatóság közreműködésével a madarakhoz intézett prédikációja és a gubbioi farkassal „folytatott párbeszéde”, valamint természetiszteletének legszebb öröksége, a Naphimnusz. Továbbá felcsendültek Áment Lukács bencés orgonaművész és Kodály Zoltán zenei Naphimnusz-átiratai, és vetített képeken a hallgatóság ellátogathatott Mátraházára, a csodálatos lelkeségű Naphimnusz-parkba. Ferenc mindenben a békességre, a szelíd szeretetre törekedett, a fegyvert elvetette, egyetlen eszközként a türelmes szeretetet ajánlotta szerzetes testvéreinek a világi apostolkodásra. Testvéreivel prédikálva járta az akkori világot, sokan csatlakoztak rendjéhez. Szolgálatát kezdetben az egyházi vezetőkben is elismerést váltott ki, de idővel a római kúriában sok főpap úgy tekintett már a ferencesek rendjére, mint ami „az egyháznak útjában áll”. És hamarosan a renden belül is feszültségek támadtak, leginkább a szigorú szabályzat miatt, amely szegénységet, vagyonnélküliséget, tisztaságot és engedelmisséget írt elő a szerzeteseknek. Különösen a vagyon nélküliség megtartása tűnt a rendtagok számára megvalósíthatatlannak. Vezetőjüket már nem tudták követni, s ekkor Ferenc lemondott tisztségéről és visszavonult az Alverna hegyére, ahol egy barlangban élt, számos betegség, testi szenvedés közepette. Ebben a helyzetben mutatkozott meg emberi és hitbéli nagysága, mutatott rá az előadó, mert nem hagyta el az Egyházat akkor sem, amikor látnia kellett saját ideáljának elhalványulását.

Stigmatizációjának és halálának körülményeit ismeretve az előadás végén Toldi Éva a reformáció 500. évfordulója kapcsán egyik napilapunk gondolatát idézte, mintegy üzenetként: „Most itt állunk a globális tőkés világgazdaság világának iszonyatában, ünnepeljük a reformáció 500. évfordulóját, és a szemünk előtt pusztul el minden, amit egykoron Európának gondoltunk. Fel kell tennünk a kérdést: nem jött el az ideje egy újabb reformációnak?”

Nyári É. Mária

A MŰVÉSZET KÉPES FELEMELNI A LELKET

Az itáliai barokk zene

A 17-18. századi itáliai barokk zene nagymestereinek opusaiból adott koncertet a 2010-ben Bartók–Pásztory-díjjal jutalmazott Mendelssohn Kamarazenekar nagyszámú hallgatóság előtt szeptember 21-én, szombaton Veszprémben, az érseki palota dísztermében az Ars Sacra Fesztivál és a Kulturális Örökség Napjai alkalmából. A Kováts Péter Bartók–Pásztory-díjas hegedűművész, karnagy vezetésével megtartott hangverseny kapcsolódott a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény Nápolytól Velencéig című, az itáliai barokk festészet értékes alkotásaiból az érseki palota termeiben és a Tejfalusy-házban rendezett kiállításához.

Bevezetőjében a Gyűjtemény igazgatója, Udvarhelyi Erzsébet köszöntötte dr. Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek urat és dr. Udvardy György érsek urat, a Veszprémi Főegyházmegye közelmúltban beiktatott új érsekét, a zenekart és a vendégeket. Bemutatta az 1985-ben Veszprémben alakult, gazdag zenei hagyománnyal rendelkező Mendelssohn Kamarazenekart. A legkiválóbb hazai és külföldi szólisták, karmesterek közreműködésével fellépő zenekar 2011 óta rendszeresen ad hangversenyt a veszprémi érseki palotában, a Veszprémi Érsekség és a Gizella Gyűjtemény meghívására. Rendszeres fellépője és közreműködője a Gizella Napok ünnepélyes nyitórendezvényein a Gyűjtemény kiállításmegnyitójának. A veszprémi érseki palota, valamint a piarista templom az elmúlt években többször szolgált a világhírű, veszprémi születésű Auer Lipót hegedűművész és zenepedagógus tiszteletére rendezett veszprémi Auer Fesztivál rangos koncertjeinek helyszínéül.

Az igazgatónő köszöntötte az augusztus 31-én veszprémi szolgálatába beiktatott dr. Udvardy György érsek urat is, aki teológiai tanulmányait az Esztergomi Hittudományi Főiskolán végezte, majd a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjával a Pápai Szalézi Egyetemen szerezte meg licenciátusát, később a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen doktorátusát. Tanára volt a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának. Ezt követően 1998–2004 között püspöki helynökként társadalmi-oktatási-kulturális területen működött, és tanított az Esztergomi Hittudományi Főiskolán. 1999-ben pápai káplán címet kapott, majd Esztergom-budapesti segédpüspökké nevezte ki Szent II. János Pál pápa. 2004-től elnöke az Országos Hitoktatási Bizottságnak. 2015-től a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alelnöke. 2016-ban a Magyar Érdemrend középkeresztje kítüntetéssel ismerte el a magyar állam papi, elöljárói munkásságát.

Dr. Udvardy György veszprémi érsek gazdag életútjának ismertetése után a Főpásztor köszöntőjét hallgathattuk meg, aki örömet fejezte ki, hogy bekapcsolódva a helyi hagyományba, az ő szolgálata idején is tapasztalatot, élményt szerezhet a közönség a szépről a Mendelssohn Kamarazenekar hangversenye révén. Emlékeztetett rá, hogy az Ars Sacra Fesztivál 2007-ben a budapesti városmisszió nyomán indult útjára, hogy

Fotó: Fekete Attila

felmutassa mindazt a művészeti kincset, alkotást, amely képes fölemelni a lelket, formálja az embert, amely értéket őriz, és általa képes értelmezni az ember önmagát. A művészet révén ugyanis feloldhatóvá válik a személyes múlt és a jövő feszültsége, segít megtalálni gyökereinket. Sokszor a tudománnyal messzire jutunk, s ez szükséges is, de az embernek vannak olyan törekvései is, amely előtt az értelemnek is hódolattal kell leborulnia, mert a művészet képes abban továbblendíteni bennünket, és elvezetni ahhoz a közösségi és személyes döntéshez, amit a hit döntésének nevezünk. Szent II. János Pál pápa gondolatát idézte: „A krisztusi hit kultúrát teremt, s az a hit, mely nem teremt kultúrát, nem hit.” Szükség van olyan ünnepekre, mint ez alkalommal is, ahol átadjuk magunkat az időben az időtlenségnek, mert a művészetnek ez is természete, emelte ki. Átölel bennünket az időtlenségben, ahol nem a funkció, nem az elvárás, nem a teljesítmény az, ami bennünket minősít, hanem a lét öröme. Végezetül ezt az örömet és élményt kívánta az est zenészeinek és a hallgatóságnak is.

A Mendelssohn Kamarazenekar gazdag repertoárjával a Gyűjtemény Nápolytól Velencéig című, az itáliai barokk festészetet bemutató kiállításához kapcsolódott, Tomaso Albinoni, Antonio Vivaldi, Pietro Antonio Locatelli és Giuseppe Torelli olasz barokk hegedűművészek és zeneszerzők koncertóival, versenyműveivel. Korabeli lélekemelő dallamok csendültek fel Albinoni G-dúr (op. 7 No. 4.), Ricotti f-moll, Torelli a-moll koncertóiból, Locatelli c-moll concerto grossójából (op. 1. No. 2.) és Vivaldi e-moll „kedvenc” hegedűversenyéből.

Toldi Éva

ÉRSEKI SZENTMISE ÉS KÖNYVBEMUTATÓ A VESZPRÉMI BÖRTÖNBEN

Dr. Márfi Gyula ny. érsek mutatott be szentmisét a missziós világnapon, október 20-án a Veszprémi Büntetés Végrehajtási Intézetben található Isteni Irgalmasság kápolnájában.

A szentmise előtt Németh Éva bv. ezredes bv. főtanácsos parancsnok köszöntötte a jelenlévőket és örömeinek adott hangot érsek úr ismét felkereste a fogvatartottakat, valamint reményét fejezte ki, hogy a jövőben több alkalommal is el tud majd látogatni az intézetbe, hiszen minden látogatása fontos esemény a börtön életében.

A szentmise után Márfi Gyula bemutatta a jelenlévőknek az Alapvető Hittan című könyvét, melyet mindenki kezébe is kapott, hogy a börtönben is tovább tudják bővíteni tudásukat katolikus hitük alapjairól.

KIS SZENT TERÉZ BÚCSÚ

Lisieux-i Szent Teréz búcsú ünnepét tartották Keszthelyen, a Kis Szent Teréz Bazilikában október 5-6-án. Szombaton szentségimádásra várták a híveket, majd az előesti szentmise főcelebránsa Paál Sándor Ede káptalanfai plébániai kormányzó volt. A szentmise áhitatát Pécsi László és a balatonkeresztúri Szent Kereszt Felmagasztalása Kamarakórus emelte, orgonán kísért Babos Judit, közreműködött Mária Georges operaénekes. A vasárnapi búcsú szentmisét Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök mutatta be. Közreműködött a keszthelyi Kis Szent Teréz Kórus, Babos Judit kántor, valamint a budaörsi Werner Alajos Kórus Dauer Máris karnagy vezetésével és Mészáros Zoltán kántor kíséretével. A hagyománynak mondható rózsaesőt is megtartották. A szentmise után a budaörsi Werner Alajos Kórus rövid koncertjével örvendeztette meg az ünneplő híveket.

AZ ÉLET NAPJA

Balatonfüzfőn, a Jézus Szíve Plébánián október 19-én került megrendezésre az élet napja címet viselő programsorozat. Reggel 9 órakor szentmisével kezdődött a rendezvény, melyet Laposa Norbert plébános mutatott be. Homílijában kiemelte, az életet hirdetjük abban a korban, amikor egyre divatosabb a halál kultúráját ünnepleni. Az első előadást, tanúságtételt Olaj Anett négy gyermekes családja tartotta, majd Puskás Antal pálos szerzetes atya osztotta meg a jelenlévőkkel gondolatait. Délután Dr. Csókay András idegsebész volt a vendég, aki tanúságot tett mély Istenhitéről. Az egész nap a magzatvédelemről, az abortusz áldozatairól, valamint lelki gyógyulás folyamatáról szólt.

UDVARDY GYÖRGY ÉRSEK A PÁPAI KERTVÁROSBA LÁTOGATOTT

A nyáron elmaradt templom búcsú, az új tetőzet felszentelése, valamint a tanév eleji, Veni Sancte alkalmából is tartott vasárnapi szentmise főcelebránsa dr. Udvardy György érsek volt. Vele együtt mutatta be a szentmisét Szijártó László esperes, plébános, valamint Bali Tibor külsővati plébános, helyettes esperes. Szentbeszédében a főpásztor Isten fontosságát, első helyre való emelését, és az aszerinti cselekvést hangsúlyozta.

TERMÉNYBETAKARÍTÁS ÜNNEPE FELSŐÖRSÖN

Hagyományosan szeptember közepén-végén rendezik meg Felsőörsön a terménybetakarítás ünnepét. Az alkalomra az Árpád-kori templom ősi falai között hálát adtak az idei termésért, azért, hogy a hívő keresztény ember lelke mellett a testét is táplálja az Úr. A színes, helyben termett növények előtt foglalt helyet Felsőörs testvértelepüléséről a Felvidéki Pogrányból (Nyitra mellett) érkezett, termésekből készült Szent Korona másolat. A szentmisét vitéz Ajtós József László c. prépost celebrálta a templomot építtető kegyúri Batthyány család leszármazottainak jelenlétében. A szentmise után Batthyány Ádám leróta tiszteletét nagyapja, boldog Batthyány-Strattmann László, a szegények orvosa számára szentelt mellékoltárnál.

A KR SAXBRASSDRUMS KAMARACSOPORT KONCERTJE

A KR SaxBrassDrums a Készenléti Rendőrség Zenekarának tagjaiból, a zenekaron belül működő kamarazenei formáció. A 11 fűvősből – négy szaxofon és hét rézfűvős – valamint két ütőhangszeres muzsikusból álló együttes elsősorban a klasszikus zene közismert műveinek átíratait játssza, előtérbe helyezve a magyar szerzők, mint Kodály Zoltán, Weiner Leó, Erkel Ferenc és Liszt Ferenc műveit.

Az átíratok, melyeket Szűcs Zoltán az együttes szoprán szaxofonosak készítette, a nem mindennapi hangszeres összeállításból adódóan egy különleges, egyedi hangzásvilágban szólaltak meg szeptember 13-án, pénteken este az Ars Sacra fesztivál nyitányaként a veszprémi Szent Mihály Bazilikában. A koncert kezdetén köszöntőt mondott Nagy Károly apát, kanonok, plébános. A koncerten részt vett az ország számos megyéjének rendőrfőkapitánya is.

ÜNNEPEK BÚCSÚSZENTLÁSZLÓN

Szeptember folyamán több nagy ünnepet is tartottak a zalai búcsújáróhelyen, Búcsúszentlászlón. A szeptember 8-i Kisboldogasszony búcsú alkalmából Reisz Pál ferences atya, majd Székely János szombathelyi megyéspüspök, a szeptember végi Fogolykiváltó Boldogasszony ünnepen pedig Takáts István érseki kancellár, majd Pápai Lajos nyugalmazott győri püspök mutatott be ünnepi szentmisét. Ez utóbbi szentmisén a főegyházmegye papnövendékei is szolgáltak, valamint a veszprémi Légierő Zenekar játéka tette ünnepélyesebbé az alkalmat.

TEMPLOMFELÚJÍTÁS NEMESHETÉSEN ÉS KÁPOLNAFELÚJÍTÁS KISBUCSÁN

Márfi Gyula nyugalmazott érsek áldotta meg Nemeshetésen a felújított templomot október 6-án, vasárnap. Török Ferenc tervei alapján a falu mesteremberei által

épített, 1976-ban épült templom újult meg, szintén a helybeliek szorgos kezeinek köszönhetően. Tódor Szabolcs plébános elmondta, a 230 fős település község polgárai és önkormányzata példaértékű összefogásával, anyagi támogatásával az előregedett, és számos helyen már beázó tetőt felújították, valamint sikerült a belsőt is rendbe hozni. Megújultak a bútorok és a belső terek, megtörtént a nyílászárók festése, a hangosítás korszerűsítése. A felújítás során eltávolították a kék színű álmenyendezetet, és ezzel újra láthatóvá vált az épület belsejének kazettás mennyezet. A munkálatok 10 millió forintot meghaladó költségéhez 2,5 millió forinttal az egyházmegye járult hozzá, a többit a közösség adta össze.

Ugyanezen a napon áldotta meg Márfi Gyula ny. érsek Kisbucsnán is a felújított kápolnát.

MEGSZÉPÜLT A BÚCSÚRA

Október elején Pákozdi István atya megáldotta a felújított Magyarok Nagyasszony templomot Alsónemesapátiban. A három évtizede épült Isten háza megszépült a templombúcsúra. Szeghy Csaba plébános atya köszönetet mondott a templomépítést felvállaló, megszervező, irányító Sömenek István atyának, az adományozó híveknek, a két kezük munkájával segédkezőknek, s a sok imádkozó embernek. Kifejezte háláját mindenkinek, aki a mai napig ápolja, szépíti e helyet. Isten háza továbbra is vár mindenkit, hogy itt megpihenjen, hitben erősödjön, imádkozzon, énekeljen, fohászkodjon vagy hálát adjon.

PLÉBÁNOSI BEIKTATÁS BAKONYJÁKÓN

Bakonyjákó új plébánosát, Megyesi Ferencet, aki eddig Pápán szolgált káplánként, Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek, apostoli kormányzó iktatta be plébánosi helyére augusztus 17-én, szombaton este. Az ünnepi szentmisét Mail József pápai apátplébános-főesperessel és Szijártó László pápai esperes-plébánossal mutatta be a főpásztor valamint az eddigi és az új plébános. Rudi Péter plébános Felsőrajk és Hahót híveit szolgálja majd ezután.

KÉT ÉVSZÁZADOS TEMPLOM

1819–2019. Ez a két meghatározó dátum a balatonkenesei Magyarok Nagyasszonya templomra vonatkozik, mely ebben az évben ünnepelte 200 éves évfordulóját. Ti magatok, mint élő kövek, épüljetek lelki házzá – írta Péter apostol első levelében. Október 6-án sok-sok „élő kő” töltötte meg a templomot, az egyházközségi képviselőtestület tagjai pedig lelkesen készültek arra, hogy az ünnepi misén – melyet Balázs Pál apát, plébános mutatott be – való aktív részvétellel és a szentmise után a templom előtti agapé megszervezésével is kihangsúlyozzák, számukra-számunkra mekkora érték és lehetőség, hogy rendszeresen összegyűlhetünk Isten házában.

M. Teréz nővér

ÚTON IMÁVAL, KÉRÉSSSEL, HÁLÁVAL

Zarándokúton címmel nyílt kamarakiállítás a veszprémi Hősök Kapuja Látogatóközpontban 2019. szeptember 15-én. A Laczkó Dezső Múzeum tárlata az idei Ars Sacra Fesztivál országos rendezvénysorozathoz és a jövő évi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz kapcsolódva enged bepillantást a búcsújáráshelyek világába.

HÁLAADÓ ÜNNEP BALATONALMÁDIBAN

A Szent Ignác kórus énekével vette kezdetét a szeptember 8-án Kisboldogasszony napján a Szentmise a Szent Imre templomban.

A mise kezdetén Szabó János helyi plébános köszöntötte Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárt, Keszei János polgármestert, a jelenlévő világi és egyházi képviselőtestületi tagokat. A hálaadó misét azokért ajánlotta fel, akik bármilyen módon, tettek a Szent Imre templom új tetőjéért.

„JÓ AZ ÉDESANYA MELLETT LENNI”

Szűz Mária neve búcsúünnepé alkalmából szeptember 15-én, vasárnap köszöntötte a sok száz környékbeli és távolabbról érkezett hívő a Szűzanyát Jásdon, a Szentkútnál. A szentmisét Urr Zsolt Ipoly monori plébániai kormányzó mutatta be Primász Gábor Róbert jásdi plébánossal.

Magyarország egyik legrégebbi Mária kegyhelyén Ipoly atya a zarándoklatokról beszélt, hangsúlyozva, hogy a jásdi szentkúthoz is évszázadok óta jönnek imádkozni a hívek. Magyarország és a magyar nép nagyon gazdag Mária kegyhelyekben. Nem az számít, mennyien zarándokolnak el az adott helyre. Az számít, milyen lélekkel mennek onnan haza – hangsúlyozta a szónok. A Mária kegyhelyek különleges ajándékok, ahol jó együtt lenni, jó Máriával, az édesanyával lenni.

SÜMEGI BÚCSÚ

Búcsút ünnepeltek a szeptember 15-i hétfőjén a sümegi Sarlós Boldogasszony ferences kegytemplomban. Az ünnepség két fő eseménye volt, hogy hét évtized után visszatért a sümegi vasútállomás felvételi épületének falára a város kegyhelyének szobrát ábrázoló Fájdalmas Szűzanya, az úgynevezett „Vasúti Szűzanya” dombormű. Az alkotást Barsi Balázs OFM áldotta meg több száz zarándokló jelenlétében. Vasárnap Székely János szombathelyi megyéspüspök celebrált szabadtéri szentmisét a tábori oltárnál.

MEGÚJULT A SÜMEGI PLÉBÁNIATEMPLOM

Felszentelésének 260. évfordulója, valamint a nemrég megvalósult külső felújítás befejezésének alkalmából szentelte újra Márfi Gyula érsek atya augusztus 4-én a sümegi plébániatemplomot.

Padányi Bíró Márton püspök 1759. augusztus 6-án szentelte fel a sümegi Urunk Mennybemenetele- plébániatemplomot, melyet a híres osztrák festő, Franz Anton Maulbertsch freskói díszítenek. Az épület külső felújítását az utóbbi hetekben fejezték be.

90 ÉVES A FŐEGYHÁZMEGYE LEGIDŐSEBB PAPJA

Ebele Ferenc ny. plébános, a Veszprémi Főegyházmegye legidősebb élő papja, a veszprémi Szent Mihály Bazilikában 90. születésnapján mutatta be vasmiséjét, pappá szentelésének 65. évfordulóján, augusztus 24-én. Vele együtt mutatta be a szentmisét Márfi Gyula ny. érsek, Nagy Károly apát, kanonok, plébános és paptestvérei. Az atya nyugdíjba vonulása óta a várbeli papi otthon lakója, de továbbra is aktívan szolgál a főplébániához tartozó templomokban.

HÁLAADÁS

Illés Sándor monostorapáti plébánost és az általa összetartott közösséget ünnepelték Monostorapátiban, Kapolcson, Vigántpetenden és Taliándörögön is augusztus elején. A „Völgy Papjának” a jubileum kapcsán Monostorapáti önkormányzata díszpolgári elismerő címet adományozott, melyet Takács Péter polgármestertől vehetett át harminc éve tartó töretlen, hűségese plébánosi szolgálatáért.

Bűnösök és áldozataik

Ideológiák és diktatúrák a 20. század első felében

Sztálin

2019. október 30. szerda, 17 óra

Veszprémi Érsekség Gizella terem (Veszprém, Vár u. 18.)

Sztálin /Stalin/

Amerikai–magyar életrajzi dráma, 166 perc, 1992

Rendező: Ivan Passer, forgatókönyvíró: Paul Monash, zeneszerző: Stanislas Syrewicz, operatőr: Zsigmond Vilmos, vágó: Peter Davies, szereplők: Robert Duvall, Julia Ormond, Jeroen Krabbé, Joan Plowright, Maximilian Schell, Roshan Seth, Bálint András, Emil Wolf, Vsevolod Larionov, Daniel Massey, John Bowe

„A kommunista nem ismeri a szégyent, az emberi méltóságot, és fogalma sincs arról, amit a keresztény etika így nevez: lelkiismeret.” (Alexandr Szolzszenyicin)

Az első világháborúból Oroszország még a háború befejezése előtt kilépett, 1918 márciusában különbékét kötött Németországgal. A cárizmus bukása, majd a bolsevik hatalomátvétel után a kommunisták 1922 decemberében létrehozták a Szovjetuniót, pártjuk első emberének pedig Sztálint választották. Joszif Visszarionovics Sztálin (1878–1953) grúz forradalmár, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtitkára (1922–1934), majd miniszterelnök, 1943-tól a Szovjetunió marsallja, 1945-től generalisszimusz volt. Lenin halála (1924) után a proletárdiktatúra egyszemélyi vezetője lett. Ez a csaknem három évtizedig tartó korszak több tízmillió ember halálát okozta nemcsak a Szovjetunióban, hanem más kommunista országokban is. Tömeges letartóztatások, statáriális eljárások, bebörtönzések és kivégzések zajlottak. Alexandr Szolzszenyicin író úgy fogalmazott, hogy a Szovjetunióban negyven éven át hivatalos szinten „állami terrorizmus” működött. A mezőgazdaság állami ellenőrzését szolgálta a kollektivizálás folyamata. A kollektivizálás során 11 millió kulákokat telepítettek ki, akik közül több mint egymilliót megöltek. A tervezőgazdálkodás 1928-as bevezetésével megvalósult az állam ellenőrzése a gazdaság felett. A kommunisták egyeduralma, az egypártrendszer, a párt és az állam összeolvadása lehetetlenné tette a „hivatalos”, sztálini nézetektől való eltérést. A Sztálin körül kialakult és kialakított személyi kultusz tovább erősítette őt a párton belül, aki az 1934-es SZKP kongresszust követően megkezdte a tisztogatást, a leszámolást vélt és valós ellenfeivel. A bizalmatlanság, a feljelentések, besúgások mindennaposá váltak, nem kímélték sem a lakosságot, sem Sztálin közvetlen munkatársait. Az ellenségkeresés szellemében Sztálin a belügyi–karhatalmi szerveket felhasználva terrort alkalmazott, 1928-tól koncepciós perek rendezésével százezreket végeztetett ki (köztük a hadsereg vezérkarát, orvosokat, értelmiségieket), juttatott a hírhedt büntetőtáborokba, a világ legnagyobb kényszermunkatábor-rendszerébe, a szibériai Gulagba. A társadalom feletti totális ellenőrzés eszközként vált a párt kezében a cenzúra, az egyházellenes döntések sorozata, a vallásüldözés és az 1936-os alkotmány bevezetése. A diktatúra propagandával, demagóg ígéretekkel népszerűsítette önmagát. A második világháború után Sztálin megkezdte rendszerének „exportálását”. A filmben sajátos szemszögből, az ukrajnai, Anna Alilujeva visszaemlékezései alapján elevenedik meg Sztálin élete, attól a pillanattól, hogy Lenin visszatér száműzetéséből Oroszországba.

Meggyalázott Örményország Lelkek árverése

2019. november 6. szerda, 17 óra

Érseki palota díszterem (Veszprém, Vár u. 16.)

18 Meggyalázott Örményország – Lelkek árverése /Ravished Armenia/
Angol nyelven feliratozott amerikai történelmi néma nagyjátékfilm,
24 felújított perc a 90 percből, 1919, 2009-ben felújítva

Rendező: Oscar Apfel, forgatókönyvíró: Harvey Gates, Aurora Mardigian, Nora Waln, szereplők: Aurora Mardigian, Irving Cummings, Anna Q. Nilsson, Henry Morgenthau, Lillian West

Köszöntőt mond

Dr. Márfi Gyula ny. veszprémi érsek

Előadást tart

Dr. Kovács Bálint egyetemi docens, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar Armenológiai Intézetének igazgatója

„Teljesen megszűnt az örmények joga a törökországi területeken élni és dolgozni; a kormányzat elrendelte, hogy még a gyermekeik se maradhassanak a bölcsőikben.” (Az örmény népirtás egyik kitervelője, Talat pasa, a birodalom belügyminisztere rendelete 1915 őszén)

Az orosz–török háború 1878-ban azért zárulhatott kompromisszummal, mert a nyugati nagyhatalmak védnökséget vállaltak az Oszmán Birodalomban maradt keresztény lakosok fölött. Ekkorra a török birodalom már halovány árnyképe volt egykori önmagának. II. Abdul Hamid oszmán szultán az egyetlen jelentős keresztény etnikumú örménylakta tartományokba kurdokat telepített. A két etnikum között kiéleződött ellentét adott alkalmat az uralkodónak arra, hogy titkosrendőrséget küldjön az örmények nyakára. Az örmények által Nyugat-Európában szervezett pártok programjának fő gondolata az önálló, független, demokratikus Örményország létrehozása volt. Az 1894–1896 között lezajlott örményellenes pogromok áldozatainak számát összesen 200–250 000-re becsülik. Egyes helyeken az örmény polgári lakosságot saját templomaikba zárva elevenen megégették. Az örmény tartományokba 1913-tól kezdve ifjútörök kormányzókat és rendőrőrnököket neveztek ki, akik szigorúan titkos parancsokat kaptak a népirtás előkészítésére. Az első világháborúban felmerült a gyanú, hogy az örmények kollaborálnak a keresztény hatalmakkal, így az ország iránti hűségük is gyakran megkérdőjeleződött. Az antant Gallipolinál történt partraszállása után, 1915 áprilisában született meg a végleges döntés az örmények kiirtására. Az akciószorozat Isztambulban indult április 24-én az örménység vezetőinek, elsősorban az értelmiségieknek a deportálásával. Különös kegyetlenséggel bántak a papokkal. A hivatalos indoklásban szereplő vádat, miszerint a kelet-anatóliai örmények fegyveres felkelésre készültek volna, semmi sem bizonyította. A tragédia nyitányaként a fizikailag erős örmény férfiakat munkaszolgálatra kényszerítették, amely során többségüket meggyilkolták. 1915 nyarán megkezdődött az örmények tömeges deportálása. A megmaradt jogfosztott – főként öregek, nők és gyermekek – örményeket először marhavagonokban, majd gyalogos menetekben hajszolták a mezopotámiai sivatagba.

Múzeumok Őszi Fesztiválja **ŐSZI FILMHETEK**

2019. október 16. – december 11.

BOLDOG GIZELLA FŐEGYHÁZMEGYEI GYŰJTEMÉNY

8200 Veszprém, Vár u. 35. | +36 88 426 095 | info.boldoggizella@gmail.com | facebook.com/gizellagyujtemeny

A minden ellátást nélkülöző brutális gyalogmenetekben tombolt a vérhas és a tifusz. A kínzás és a nemi erőszak mindennapos volt. A végcél a szíriai Der el Zor sivatag volt. A deportálás egyet jelentett a halálbüntetéssel. A mintegy másfél millió örmény kiirtását az első világháborúban ott állomásozó nyugat-európai katonák, amerikai, skandináv és német misszionáriusok beszámolóinak és látleteleinek nyomán ismerhette meg a világ. Az örmény népirtás néhány év leforgása alatt körülbelül másfél millióval tizedelte meg az örmény népet, amelynek maradéka nemzeti és vallási identitását megtagadva az állam vallását felvéve teljesen asszimilálódott a muszlim világba vagy szétszóródott a diaszpórába. A török cenzúra kínosan vigyázott arra, hogy a sajtóban ne jelenjenek meg híradások a mészárlásokról. A török csapatok Anatólia és Kilikia 2,5 milliós örmény lakosságából 1915 és 1922 között 1,5 milliót irtottak ki, a többiek pedig menekültté váltak, bárhová mentek is. Az ENSZ Emberi Jogok Bizottsága 1985-ben, az Európai Parlament 1987-ben fogadta el, hogy 1915–1917-ben népirtás történt. Törökország ezt elutasítja.

A mészárlások egyik túlélője volt Arshaluys Mardigianian (1901–1994), aki az Oszmán Birodalomban, Kharberd városától északra élt. Bár szinte az egész családját kiirtották, Arshaluys lányának sikerült megszöknie az Egyesült Államokba, ahol eleinte az Örmény és Szíriai Menekültek Amerikai Szervezetének védőőrizete alatt állt. Nevét Aurora Mardigianianra változtatta. Egy amerikai riporternek adott interjúbán mesélte el történetét, amely az újságokban megkínzott Örményország, *Aurora Mardigianian története – A keresztény, aki túlélte a népirtást* címen jelent meg, majd később, 1918-ban könyvben is napvilágot látott. Aurora történetére Hollywood is felfigyelt, és a könyvből íródott forgatókönyv alapján egy 85 perces történelmi néma nagyjátékfilm forgattak belőle, amelyben megjelenik az örmények tömeges kilakoltatása, a nők ellen elkövetett erőszak és a mészárlások. A főszerepet maga a fiatal Aurora Mardigianian játszotta. Aurora Mardigianian megerőszkolták, eladták, megkínzották, hárembe kényszerítették. Sorsában sok ezer örmény nő osztozott, többségüket végül megölték, mások prostituáltként háremekben vagy bujkálva éltek, kényszerűségből elhagyták keresztény hitüket és nemzeti identitásukat. Aurora Mardigianian szökése után 18 hónapig a Dersim hegyei között bujdosott, majd az akkor éppen orosz megszállás alatt lévő Erzerumban talált segítséget dr. F. W. MacCallum amerikai misszionárius szervezeténél. Innen először Tbiliszibe, onnan Szentpétervárra, Oslóba, majd egy segélyszervezettel az Egyesült Államokba menekült mindössze 17 évesen. A forgatások igen nehéz feladatot jelentettek Mardigianian számára, mert fel kellett elevenítenie minden gyermekkori fájdalomt: a népirtás szörnyű emlékeit és szülei meggyilkolásának képeit. A hollywoodi nagyjátékfilmek közül ez az alkotás dolgozta fel elsőként az örmény népirtást. Idővel ezek a filmfelvételek elkopptak, megrongálódtak. Mára már csak a film néhány részlete maradt meg épen, de Atom Egoyan kanadai-örmény filmes és az örmény népirtás kutatói még mindig keresik az elveszett filmtekercseket. A filmből, a könyvből és a promóciós előadásokból több mint 30 millió dollárt gyűjtöttek össze, amit az örmény menekültek segélyezésére fordítottak.

Az ígéret

2019. november 8. péntek, 17 óra

Veszprémi Érsekség Gizella terem (Veszprém, Vár u. 18.)

Az ígéret /The Promise/

Spanyol–amerikai történelmi film, 133 perc, 2016

Rendező: Terry George, forgatókönyvíró: Terry George, Robin Swicord, zene: Gabriel Yared, operatőr: Javier Aguirresarobe, vágó: Steven Rosenblum, szereplők: Charlotte Le Bon, Christian Bale, Oscar Isaac, Shohreh Aghdashloo, James Cromwell, Angela Sarafyan, Jean Reno

„Nem egy egész nép kiirtása a legiszonyatosabb gonosztett, hanem az, ha egy nép lelkéből kiirtják azt a tudatot, hogy ők Isten gyermekei... Aki pedig megöli egy teremtmény méltóságát, az magát a Teremtőt öli meg. Ez istenylikosság, az a bűn, amely az idők végezetéig sem bocsáttatik meg.” (Franz Werfel: A Musza Dagh negyven napja)

A prágai születésű, zsidó származású osztrák író, Franz Werfel (1880–1945) 1932 júliusa és 1933 márciusa között írta *A Musza Dagh negyven napja* című regényét, amelyből 1982-ben Sarky Maouradján Kabir Bedi főszereplésével rendezett filmet. A Musza Dagh – Mózes hegye – az anatóliai tengerparton emelkedő hegység, melynek tetejét egy három és fél kilométer széles fennsík alkotja. A regényben ide vonul vissza hét örmény falu népe, ötezer ember, hogy szembeszálljon a törökökkel. A Mózes hegyére Gabriel Bagradjan és az örmény ortodox pap, Ter Hajjazun vezetésével felvonult népről eszünkbe juthat a zsidók Egyiptomból történt kivonulása. Franz Werfel monumentális regénye arra figyelmeztet bennünket, hogy a Krisztust elvető vagy Őt csak szavakban hirdető világban benne van mindaz a szörnyűség, ami száz évvel ezelőtt az örményekkel történt. Ahogyan ezt a 20. század borzalmai – Auschwitz, Gulag, Ruanda, Srebrenica – is bizonyították. Az 1919-ben készült hollywoodi némafilm után Kurt Vonnegut is regényt szentelt a témának (*Kékszakáll*); az utóbbi tizenöt évben az örmény származású Atom Egoyan (*Ararát*), a Taviani testvérek (*Pacsirtavár*) és legutóbb Fatih Akin (*Vágós*) rendezett a népirtásról filmet. Az Oszmán Birodalomban elkövetett, 1915 és 1918 közötti népirtásról nagyszabású, sztárokat is felvonultató szuperprodukciónak eddig váratott magára. A Terry George által rendezett *Az ígéret* című film története 1914-ben, az első világháború kitörése előtt indul, amikor Mikael egy dél-törökországi örmény faluból Konstantinápolyba készül, hogy ott orvosnak tanuljon, a pénzt pedig úgy teremti elő a tanulmányaira, hogy eljegyez egy módosabb falubeli lányt, Maralt. Az Oszmán Birodalom fővárosában azonban megismerkedik egy Párizsból hazatért örmény nővel, Anával és az amerikai haditudósító Chris Myersszel. Ám hamarosan pogromok kezdődnek a keresztény örmények ellen. A nő és a kegyeiért versengő férfiak egy idő után saját életükért is versenyt futnak a háttérben mind jobban forrongó fegyveres konfliktusban. *Az ígéret* megtörtént eseményeket feldolgozó, nagyszabású történelmi film, az Oszmán Birodalom végnapjai idején játszódik. A kritikák a film operatőri stílusát a *Saul fiú*éhoz hasonlítják: Terry George, az Oscar-díjas magyar filmhez hasonlóan gyakran a kamerán kívül tartja a szörnyűségeket vagy nagyítóval, illetve villanásnyi időre mutatja a pusztítást – mégis hat a film. Mindez természetesen nem lenne lehetséges a nagyszerű színészek nélkül, akik sokszor arcjátékukkal helyettesítik a borzalom ábrázolását.

A Vertigo Média engedélyével

Bűnösök és áldozataik

Ideológiák és diktatúrák a 20. század első felében

Szovjet és német katona kézfogása Lengyelországban

Szent Maximilian Kolbe (1894 – 1941) lengyel ferences rendi minorita szerzetes, vértanú

A győztesek katonai parádéja

2019. november 15. péntek, 16.30 óra

Érseki palota díszterem (Veszprém, Vár u. 16.)

A győztesek katonai parádéja /Defilada zwycięzców/
Lengyel dokumentumfilm, 49 perc, 2007

Rendező: Grzegorz Braun, Robert Kaczmarek

Köszöntőt mond

Dr. Márfi Gyula ny. veszprémi érsek
Előadást tart

Joanna Urbańska, a budapesti Lengyel Intézet igazgatója

Ki robbantotta ki a második világháborút? A válasz: Hitler és a náci Németország a legújabb megállapítások szerint már legalábbis nem elégséges. Viktor Szuvorov, azaz Vlagyimir Bogdanovics Rezun egykori hírszerző szerint a helyes válasz így hangzik: a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége. A film Szuvorov állításait mutatja be, ellenőrizve azok valóságát, eljutva ezáltal a sztálini Oroszország valódi szerepéhez a világtörténelem egyik legvéresebb konfliktusának kiobbantásához. A Molotov–Ribbentrop-paktum 50 évre determinálta Közép-Kelet-Európa jövőjét. A náci Németország háborús felelőssége egyértelmű, ezzel szemben a Szovjetunió esetében korántsem alakult ki közmegegyezés arról, hogy Sztálin mennyiben felelős a háború kiobbantásáért. Ezt az is megnehezítette, hogy Sztálin felelősségének hangoztatása sokak számára a náci bűncselekmények bagatellizálásának tűnhetett. Viktor Szuvorov, a GRU Londonba disszidált volt hírszerző tisztje figyelemre méltó adatokat talált szovjet tábornokok emlékirataiban annak bizonyítására, hogy a Vörös Hadsereg is támadást tervezett Németország ellen. A szovjetek 1992. október 29-én „találták meg” a titkos záradékot a Központi Bizottság levéltárában. Más fontos dokumentumok már korábban is napvilágot láttak. Ennek fényében új történelmi vita alakult ki. Ebben elsősorban Sztálin szándékait tették mérlegre. Vlagyimir A. Nevezsin, Valerij Danjilov és Borisz Szokolov megerősítették a Kreml offenzív szándékairól tanúskodó források hitelességét, és bár kritizálták Szuvorov felületes munkáját, azt az állítást, amely szerint Sztálin koncepciója nem a védekezés, hanem a támadás volt, ők is osztották. Ezzel szemben a hivatalos hadtörténészek, mint pl. Jurij Kirsin, a moszkvai Hadtörténelmi Intézet igazgatóhelyettese, illetve Lev Bezimenzkij és Nikolaj Romanjcev a szovjet hadsereg felkészületlenségével érveltek, és arra hivatkoztak, hogy a korábban említett támadási parancsok csak tervek, amelyekről hiányzik Sztálin kézjegye. Vlagyimir Bogdanovics Rezun 1978-ban svájci állomáshelyéről menekült Nagy-Britanniába. A Szovjetunióban távollétében halálra ítélték. A közelmúltban több könyve is napvilágot látott magyar kiadásban. A Kairosz Kiadó jelentette meg a második világháború témakörében írt három könyvét: *A Jégtörő – Hitler mint eszköz Sztálin terveiben*, valamint *Az M-nap* címűt, amelyben azt a kérdést járja körbe, hogy ki kezdte a második világháborút. Az *Öngyilkosság* című e témában írt harmadik, magyar nyelven megjelent könyvében azt részletezi, hogy miért támadta meg Hitler a Szovjetuniót, és fel volt-e készülve Németország erre a háborúra? Viktor Szuvorov rámutat a hitleri Németország felkészületlenségére, az öngyilkossághoz vezető útra.

A budapesti Lengyel Intézet támogatásával, a Lengyel Televízió engedélyével

A két korona

Szent Maximilian Kolbe élete

2019. november 27. szerda, 17 óra

Veszprémi Érsekség Gizella terem (Veszprém, Vár u. 18.)

A két korona – Szent Maximilian Kolbe élete /Dwie Korony/
Lengyel életrajzi dokumentum-játékfilm, 86 perc, 2017

Rendező: Michal Kondrat, forgatókönyvíró: Joanna Ficinska, zene: Robert Janson, operatőr: Karol Lakomic, vágó: Jan Sobierajski, szereplők: Adam Woronowicz, Artur Barcis, Pawel Delag, Arkadiusz Janiczek, Tadeusz Chudecki, Marcin Kwasy

„Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13)

Szent Maximilian Kolbe minorita ferences szerzetes életét mutatja be a lengyel életrajzi film. Kolbe atya 1894-ben született a lengyelországi Zduńska Wola-ban szegény vallásos szülők gyermekeként. Apja 1914-ben belépett a Józef Piłsudski által vezetett, az orosz megszállók ellen a lengyel függetlenségért harcoló légióba. Az oroszok elfogták és kivégezték. Kolbe tizenhárom éves korában belépett a minoriták kolostorába. A középkorát Lembergben a ferencesek kissemináriumában végezte, 1910-től ugyanitt volt novícius. A rendben a Maximilian nevet kapta. Filozófiát 1912-től Krakkóban és Rómában a Pápai Gregoriana Egyetemen, teológiát 1915-től szintén Rómában a Collegium Seraphicum-ban tanult, filozófiából és teológiából is doktorátust szerzett. 1914. október 1-jén tett szerzetesi fogadalmat. 1917-ben hat rendtársával megalapította a Militia Immaculatae (Szeplőtelen Szűz Katonái) társulatot, hogy Szűz Mária közbenjárásával az egyház ellenségeinek megtérítésén dolgozzon. Kitént áldozatosságával, felebaráti szeretetével és Mária-tiszteletével. 1918. április 28-án szentelték pappá Rómában. Lengyelországba visszatérve kezdetben tanár és kórházlelkész volt. 1919-től Krakkóban a rendi szeminarium filozófia és egyháztörténelem tanára lett. Tüdőbetegségéből felgyógyulva elindította a *Rycerz Niepokalanej* (A Szeplőtelen Szűz Lovagja) című folyóiratot. Emellett napilapot is készített, valamint katolikus rádióállomást alapított. 1927-ben Varsó mellett megalapította Niepokalanów (A Szeplőtelen város) kolostorát, mely irányítása alatt gyors virágzásnak indult. 1930-ban Japánba küldték misszionáriusnak. Hazatérése után, 1936-tól ismét Niepokalanów házfőnöke lett. 1939-ben, a háború kitörése után nem sokkal a Gestapo negyven rendtársával együtt letartóztatta, négy hónapig volt börtönben. 1941-ben újra letartóztatták, mert rádióján németellenes műsort sugárzott, valamint lengyel, zsidó és ukrán üldözötteket bújtatott, illetve menekülőket segítette. Először a varsói központi börtönbe szállították, majd az auschwitzi koncentrációs táborba deportálták. Itt önként jelentkezett egy halálra ítélt családapá helyett az éhségbunkerbe. Imáival és áldásával kísérte társait, akik közül ő maradt életben legtovább. 1941. augusztus 14-én, Nagyboldogasszony ünnepe vigiliáján injekcióval megölték. Harminc évvel később, 1971-ben Boldog VI. Pál pápa boldoggá, Szent II. János Pál pápa, aki a „szeretet vértanújának” nevezte Kolbét, 1982-ben szentté avatta. Az alkotás egyedisége, hogy a dokumentum-játékfilm eszközeivel kísérhetjük végig Kolbe atya életét. A szerzetesek és a szemtanúk archív felvételeken és élményeiken felidézve emlékeznek a vértanú szerzetesre.

Az Etalon Film engedélyével

Múzeumok Őszi Fesztiválja **ŐSZI FILMHETEK**

2019. október 16. – december 11.

BOLDOG GIZELLA FŐEGYHÁZMEGYEI GYŰJTEMÉNY

8200 Veszprém, Vár u. 35. | +36 88 426 095 | info.boldoggizella@gmail.com | facebook.com/gizellagyujtemeny

La Cristiada

2019. december 4. szerda, 17 óra

Veszprémi Érsekség Gizella terem (Veszprém, Vár u. 18.)

La Cristiada /Cristeros. For Greater Glory: The True Story of Cristiada/
Mexikói háborús filmdráma, 145 perc, 2012

American Latino Media Arts díjjal és két MovieGuide díjjal jutalmazott alkotás

Rendező: Dean Wright, forgatókönyvíró: Michael Love, zeneszerző: James Horner, operatőr: Eduardo Martínez Solares, vágó: Richard Francis-Bruce, Mike Jackson, szereplők: Andy García, Mauricio Kuri, Adrian Alonso, Oscar Isaac, Eva Longoria, Santiago Cabrera, Rubén Blades, Bruce McGill, Catalina Sandino Moreno, Eduardo Verástegui, Néstor Gastón Carbonell, Bruce Greenwood, Peter O'Toole, Joaquín Garrido, Karyme Lozano, Alma Martínez, Andrés Montiel

„A film témája, a vallásszabadságért való küzdelem, nagyon fontos és aktuális ma is, amikor a Közel-Keleten keresztényeket gyilkolnak hitükért.” (Pablo José Barroso, a film producere)

A Cristiada, vagyis a Cristero-háború krónikája a mexikói kormánynak az ország szekularizálására irányuló intézkedései ellen kirobbant lázadás. A Plutarco Elías Calles mexikói miniszterelnök (1924–1928) vezette kormány intézkedései nyomán az 1920-as évektől a mexikói egyház üldözést szenvedett. A törvények nyíltan vallás-, illetve katolikus-ellenesek voltak. XI. Piusz pápa körlevelekben fejezte ki tiltakozását a mexikói egyház-üldözés miatt. A lakosság több alkalommal is fellázadt a kormány ellen; a felkelések között a Cristero-háború követelte a legtöbb áldozatot. A pápa 1925-ben bevezette Krisztus király ünnepét, a felkelők innen kapták a nevüket: cristero, azaz Krisztus katonája. Az első összecsapásra 1926-ban került sor, amikor négyszáz fegyveres keresztény elbarikádozta magát a Guadalupei Szűzanya templomában. Magallanes Szent Kristóf (1869–1927) 24 társával együtt szentté avatott mexikói plébános, a Plutarco Elías Calles mexikói miniszterelnök nevéhez köthető katolikusellenes egyházüldözés áldozata részt vett a helyi iskola alapításában, valamint a város melletti gát építésében, különös gondja volt a rózsafüzér-imádság terjesztésére, a papi hivatások ébresztésére és a misszióra – a környéken élő huichol indiánok között is hirdette az evangéliumot. Amikor a kormány bezáratta az egyházmegye szemináriumát, a plébániáján nyitott papnevelődet. Szent Kristóf több alkalommal is megszólalt a béke mellett, a kormány tiltása ellenére szentmisét mutatott be, ezért letartóztatták és tárgyalás nélkül elítélték. Káplánjával Caloca Ágostonnal együtt végezték ki 1926 májusában. A film a mexikói katolikusok lelkiismereti küzdelmét mutatja meg a kiterjedt polgárháborúban: egyesek fegyvert ragadtak az 1926–1929 között kirobbant vallási konfliktus során az államfőnek az egyház működését és a kereszténység gyakorlását tiltó törvényei ellen, mások behódoltak azoknak. XVI. Benedek pápa mexikói útja során szentmisét mutatott be a leóni Krisztus Király-kegyhelynél, amelyet 1923-ban az akkori apostoli delegátus szentelt fel, akit ezért kiutasítottak a hatóságok az országból. Szent II. János Pál pápa a vallásszabadságért harcoló katolikus vértanúk közül tizenötöt szentté, XVI. Benedek pápa tizenhatot boldoggá avatott, akik közül nyolc személyt megformálnak a filmben színészek.

A Lenin-vonat

2019. október 16. szerda, 17 óra

Veszprémi Érsekség Gizella terem (Veszprém, Vár u. 18.)

A Lenin-vonat /Il Treno di Lenin/
Francia–nyugat-német–olasz–osztrák történelmi film, 1988

A Romanovok – Egy cári család

2019. október 24. csütörtök, 17 óra

Veszprémi Érsekség Gizella terem (Veszprém, Vár u. 18.)

A Romanovok – Egy cári család /Romanovi: Ventsenosnaya semya/
Orosz filmdráma, 135 perc, 2000

Hitler – A sátán felemelkedése

2019. november 20. szerda, 17 óra

Veszprémi Érsekség Gizella terem (Veszprém, Vár u. 18.)

Hitler – A sátán felemelkedése /Hitler: The Rise of Evil/
Két Emmy-díjjal jutalmazott kanadai–amerikai filmdráma, I–II. rész, 179 perc, 2003

Vérvő olaj

2019. december 11. szerda, 17 óra

Adventi vetítés

Veszprémi Érsekség Gizella terem (Veszprém, Vár u. 18.)

16 Vérvő olaj /There Will Be Blood/
Két Oscar-díjjal, egy Golden Globe-díjjal, a Berliini Nemzetközi Filmfesztivál legjobb rendezőnek járó díjával és BAFTA-díjjal jutalmazott amerikai filmdráma, 158 perc, 2007

A vetítésekre a belépés díjtalan.
A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

„JÉZUS NEVETETT IS, SÍRT IS...”

Katolikus ifjúsági találkozón Sümegen

1997 őszén egyházmegyénkre – a sorjázó eseményeket tekintve – találó jellemzés lehetne a megyei lap egyik ez idő tájt megjelent cikkének a címe – „Jézus nevette is, sírt is...” –, mely alatt a szeptember végi katolikus ifjúsági találkozóról volt olvasható beszámoló. E cím ugyanis amolyan hangulatjelentésként is értékelhető lehetne ezen év végi időszakról, hiszen a fiatalosan vidám, illetve reményteljes lelki programok mellett sajnos fájdalmas, tragikus esemény is beármékolta katolikus közösségünk szívét.

A főegyházmegyei katolikus ifjúsági találkozónak hagyományosan Sümeg adott otthont ezen az őszön is. Kovács Mihály plébános, ifjúsági referens és Kovács Rita hévízi hitoktató szervezése révén több százan érkeztek fiatalok Veszprém, Zala, Győr-Moson-Sopron és Vas megyéből is, sőt még az ország keleti térségéből is. Márfi Gyula veszprémi érsek ráhangoló előadásában Jézus Krisztusról beszélt az ifjúságnak, akitől a humor, az élcelődés sem volt idegen, de aki nem szégyellte a könnyeit sem. Sajnos az évszázadok során Őt olyan személyként mutatták be, mondta, mint akinek az egész élete kizárólag kereszthordozás volt. Majd a vidámság és a szomorúság helyes megnyilvánulási formáiról szólva, figyelmeztetett a szélesőségek kerülésére. Saját tapasztalataiból, a fiatalok és paptestvérei közötti élményeiből is megosztott a fiatalokkal néhány kacagtatóan humoros és mélyen megindító példát.

Hálatelt névadóünnepséget tartottak októberben Halimbán, ahol a helyi általános iskola felvette a falu egykori papjának, a

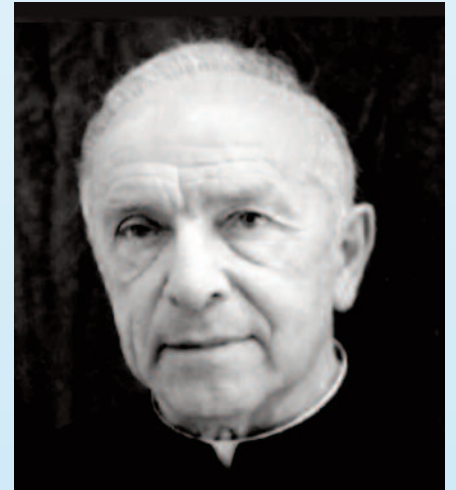
gyógyhatású füvek kiváló ismerőjének, gyógyteák készítőjének, Szalai Miklós esperesnek a nevét. Az ünnepi alkalomra az egész falu összefogott, tudatta örömmel az intézmény igazgatója a megyei sajtóban. Egy helybéli vállalkozó által adományozott fából a rajztanár és a diákok közös tervezésében az iskola egyik volt tanítványa emlékoszlopot faragott, amelyet a névadón avattak fel, áldottak meg. A tantestület azon munkálkodik, hangzott el az ünnepségen, hogy az esperes úr őszinte emberségét, szellemi gazdagságát, jótékonykodó jézusi lelkületét átplántálják a növendékekbe.

Emlékoszlop Szalai Miklós esperes tiszteletére

Október elején tragikus esemény történt: Szemes József balatonkeresztúri plébánost brutális rablótámadás érte a plébániáján, és sérüléseibe belehalt. Az atya, aki korábban Mindszenty József püspöki titkára volt, majd az 1944-ben plébániai rangra emelkedett veszprémi Árpád-házi Szent Margit-templomnak az első plébánosa lett, egész életében papi jelmondatának (Ardeat lucerna semper! – Égjen a méceses szüntelen!) jegyében tevékenyen dolgozott egyházáért. Az ateista hatalom később koncepciók vádakkal börtönbe vetette, s nem jöhetett vissza Veszprémbe szabadulása után sem, Balatonkeresztúron szolgált haláláig. A jószívűségéről, adakozó voltáról ismert atyát „feltételezett vagyonáért” támadták meg, ölték meg a plébánián. A gyászoló hívek közösségében Balás Béla kaposvári püspök végezte a temetési szertartást Márfi Gyula érsekkel koncelebrálva a Szent Margit-templomban Veszprémben, s az

elhunyt koporsóját a templom kriptájában helyezték el.

Szemes József plébános

Hagyományteremtő halottak napi temetői ökumenikus áhítatot tartottak Küngösön a ravatalozónál Reichardt György plébános és Lukáts András református lelkész közös imádságával. Jó volna, ha még életünk idején szeretni tudnánk egymást, kinyújtanánk segítő kezünket embertársaink felé, s nemcsak a temetőben döbbenénk rá mulasztásainkra, utólag már el nem mondható hálánkra szeretteink iránt, fogalmazódott meg a gyászmegemlékezésen. Végül a ravatalozó előtt felállított úrasztala gyertyájának lángján minden emlékező meggyújthatta mécseseit, melyeket halottainak sírjára hozott.

Edith Steinre, a zsidó származású, Auschwitzban vértanú halált halt kármelita apácára emlékeztek Bakonyszentlászlón a Boldog Edith Stein-házban Kis György ny. plébános, teológus, Markovics Zsolt főrabbi, Beer Iván, a Magyar Holocaust Alapítvány elnöke és Pálmai Godofréd bencés szerzetes közreműködésével. A holokauszt óta négy nemzedék örzi és sokszor rejtegeti magában mások, sőt még önmaga előtt is kegyetlen emlékeit. Pedig a zsidó embert vallása törvényei is kötelezik a múlt felidézésére és folyamatos felszínen tartására, hogy a világban soha többé ne ismétlődhessen meg az 1944-es tragédia, hangzott el. A találkozó végén Kis György atya ismertette az 1891-ben született, harmincévesen megkeresztelkedett, negyvenévesen a kármelita rendbe belépett Edith Stein élettörténetét. (Folytatjuk.)

Toldi Éva

A FRANKFURTI MAGYAROK ÜNNEPE

A frankfurti magyar Szent Erzsébet egyházközség fiataljainak elsőáldozására és megbérmálására szeptember 15-én, vasárnap került sor. Az ünnepi szentmisét dr. Takáts István veszprémi érseki kancellár mutatta be Szijártó László esperes-plébánossal, a

Veszprém-Főegyházmegyei Karitászzal igazgatójával. A fiatalokat - akiket Bodrogi Szilvia készítette fel a szentségek vételére - István atya részesítette a szentmise keretében a bérmálás szentségében.

ELSŐÁLDOZÁS

BÉRMÁLÁS

TEPLOMBÚCSÚ BEREGSZÁSZON

Dr. Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek mutatta be szeptember 15-én a beregszászi római katolikus templom búcsúi szentmiséjét.

Az ünnepre Kárpátalja számos településéről érkeztek hívek, hogy részt vegyenek a közös áhítaton.

A szentmisén Molnár János beregszászi esperes-plébános, Mankovics Sándor nagybégányi plébános,

Marosi István görögkatolikus lelkész, valamint Merva Péter, a veszprémi főegyházmegye beregszászi származású papja koncelebrált.

A szentmise ünnepi körmenettel zárult. A szervezők agapéval várták a vendégeket, közben pedig a kigyósi Szederinda néptáncgyűttes fellépését tekinthették meg a jelenlévők a templomudvarban.

ELSŐÁLDÓZÁSOK

Hévíz

Badacsonytomaj

Karmacs

Rezi

Veszprém, Padányi Katolikus Iskola

Veszprém, Padányi Katolikus Iskola

Balatonkenese

Devecser

BÉRMÁLÁSOK

Hévíz

Devecser

Küldött: A Veszprémi Főegyházmegye lapja. Kiadja a Szalézianum Érsekségi Turisztikai Központ, 8200 Veszprém, Vár u. 31. Tel.: 88/580-528, e-mail: kuldott@veszpremiersekseg.hu.
A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Mail József, Megyesi Ferenc, Pálfalviné Ósze Judit.
Munkatársak: Földi Gábor, Leitner Vera, Nagy Zoltán. Fotó: Nagy Lajos, Szalézianum, Magyar Kurir, egyházközségek.
Kéziratokat és fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A kéziratok rövidítési jogát fenntartjuk.
Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.
Videók a Főegyházmegye életéből a Veszprémi Érsekség YouTube csatornáján.

A SZALÉZIÁNUM ÉS
A SZENT MIHÁLY FŐPLÉBÁNIA pályázatot hirdet!

KÉSZÍTS TE IS BETLEHEMET!

Pályázz rajzzal vagy kézműves alkotással, csapatban vagy egyénileg.
Pályamunkának bármely kézműves technikával készült alkotást
és bármilyen technikával készült rajzot elfogadunk.

Az alkotásokat behozhatod személyesen, kedd-szombat 9-17 óráig,
illetve postai küldeményben várjuk a következő címre:
SZALÉZIÁNUM 8200 Veszprém, Vár u. 31.

A pályamunkák beadásának határideje: november 27.

A legjobb pályaművek január 11-ig megtekinthetők.

Pályázni az alábbi kategóriákban lehet egyénileg és csapatokban:

1. kategória: óvodás korosztály
2. kategória: 1-2. osztály
3. kategória: 3-4. osztály
4. kategória: 5-8. osztály
5. kategória: középiskola

Pályaműveket nem küldünk vissza, de személyesen átvehetők!

Advent a VÁR-ban
2019. november 30 - december 22.
az adventi hétvégéken
Veszprémben

veszpremiersekseg.hu
e-mail: info@szalezianum.hu

szalezianum.hu
tel.: 88/580-528